

Raport
„Calitatea procesului educațional – imperativ pentru un învățământ competitiv (în baza rezultatelor examenelor naționale)

*Raportor: Roșca Ion, prim director adjunct
Ascultată la ședința Consiliului Profesoral
Proces verbal nr.3 din 31 octombrie 2022*

MOTTO:
*„Evaluarea este o procedură de propensiune a educației.
Scopul ei suprem nu este de a ratifica o realitate dată,
ci de a face să se ivească una mai bună –
în beneficiul educaților, în primul rând”.*

Constantin Cucuș

În Republica Moldova, *educația* reprezintă o prioritate națională, fiind factorul de bază în promovarea valorilor democratice, a asigurării drepturilor omului, a cetățeanului, în dezvoltarea capitalului uman, în formarea conștiinței și identității naționale, în valorificarea aspirațiilor de integrare europeană, cu rol primordial în crearea premiselor pentru dezvoltarea umană durabilă și edificarea unei societăți bazate pe cunoaștere.

Republica Moldova promovează o politică educațională racordată la politicile educaționale europene și internaționale, relevantă pentru soluționarea problemelor și nevoilor actuale ale sistemului educațional și ale beneficiarilor acestuia. Documentele de dezvoltare strategică a sistemului de învățământ demonstrează preocuparea Guvernului Republicii Moldova pentru schimbarea accentelor în educație, în favoarea calității și sustenabilității, dar și pentru dezvoltarea competențelor-cheie de învățare pe parcursul întregii vieți.

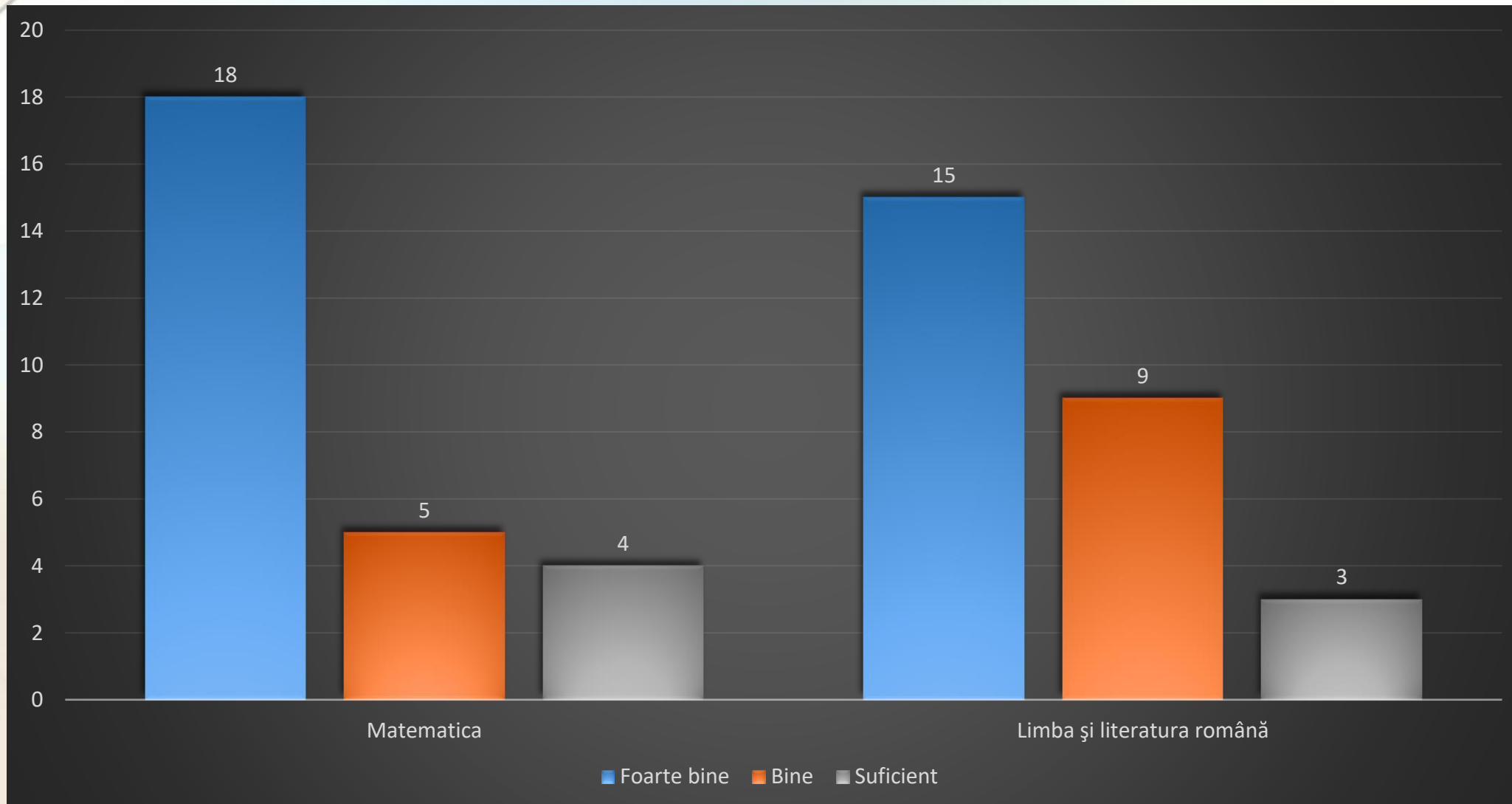
Politicile educaționale la nivel de sistem se axează pe cele mai actuale abordări, concepte și tendințe de dezvoltare curriculară: asigurarea unității psihocentrismului și sociocentrismului, centrarea pe cel ce învață, proiectarea finalităților formulate în termeni de competențe, învățarea activă și interactivă, dezvoltarea gândirii critice etc.

(Strategia de dezvoltare „Educația 2030”)

Evaluarea rezultatelor instruirii reprezintă o componentă fundamentală a procesului educațional. Orice proces educațional, oricât de bine s-ar fi produs (după opinia organizatorului sau a unui observator extern), nu poate fi considerat ca eficient decât dacă este evaluat prin performanțele sale. Evaluarea rezultatelor instruirii prin identificarea performanțelor dobândite de elevi după acea instruire reprezintă, astfel, elementul aparent „finalizator” al întregului proces educațional dar, în același timp, reperul reglator al acestuia. Efectul diferitelor acțiuni evaluative - în special ale examenelor - se răsfrânge nu numai asupra sistemului educațional propriu-zis ca funcție de stat, ci și în afara lui: în plan didactic, în plan social, în plan cultural și chiar în plan politic.

Testarea națională a elevilor în învățământul primar administrată în luna mai 2022 a fost proiectată, organizată și realizată de către Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, construită pe baza noului curriculum național pentru disciplinele de studiu: Limba și literatura română, Matematica, pe baza unora dintre obiectivele de evaluare criterială prin descriptori raportate la standardele de eficiență a învățării pentru învățământul primar. Testarea națională și instrumentele de evaluare criterială prin descriptori au fost conduse pe un eșantion de 27 elevi ai clasei a IV-a. Rezultatele testării naționale le prezint în următorul tabel:

Instituția de învățământ	Matematica				Limba și literatura română			
	Foarte bine	Bine	Suficient	Recuperare	Foarte bine	Bine	Suficient	Recuperare
Instituția Publică Liceul Teoretic „Minerva”	18	5	4	0	15	9	3	0

Actuala sesiune de examene pentru absolvirea gimnaziului și-a ținut lucrările în termenii și condițiile reglementate de Actul școlar directoriu - Regulamentul de organizare și desfășurare a examenelor - și a avut la bază un protocol de acțiuni evaluative, probate în anii precedenți și de aceea cunoscute de către toți actorii procedurii: elevi, părinți, profesori, membri ai Comisiei instituționale de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire, Comisia Municipală de evaluare cât și Comisia Municipală de Contestație. Alte acte de reglementare a activității Comisiei municipale de evaluare au fost: Standardele de eficiență, Referențialul de Evaluare, Curricula Națională la disciplină, Manualele școlare recomandate de MEC pentru gimnaziu.

În baza Regulamentului de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a gimnaziului, și în baza orarului MEC, examenele de absolvire a gimnaziului s-au desfășurat în perioada 03 – 14 iunie 2022. Prin ordinul administrației liceului a fost aprobată Comisia instituțională de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire la disciplinele de examene, treapta gimnazială, iar lucrările de examen au fost evaluate la LT „Vasile Vasilache”, Centru Municipal de Evaluare a lucrărilor de examen la toate disciplinele gimnaziale. Și în acest an DGETS a pus accent pe sporirea exigenței factorilor de conducere implicați în examene, monitorizarea examenelor în corespundere cu prevederile Regulamentului, prin minimalizarea încercărilor de fraudă. Procesul de evaluare a lucrărilor în Centrul de Evaluare LT „V.Vasilache” s-a desfășurat în săli de clasă cu camere de luat vedere.

În cadrul organizării și desfășurării examenelor de absolvire a gimnaziului membrii Comisiei instituționale au: semnat Angajamentul de asigurare a securității testului, au fost instruiți profesorii – supraveghetori.

În sesiunea iunie 2022, din cei 60 elevi înscriși pe SAPD al Agenției de Asigurare a Calității a MEC au fost admiși la examen 60 de elevi.

Examenul de Limba și literatura română pentru absolvirea gimnaziului, a radiografiat foarte clar gradul de posedare de către elevi a competențelor, reclamate a fi obligatorii în mânăuire la finele acestei trepte de învățământ, concomitent reprezentând un criteriu de măsurare și a capacității de racordare a competențelor literar-lingvistice posedate la domenii nu tocmai specifice disciplinei, ci și la cele adiacente. În confirmarea ideii de caracter unificator, generalizator și obiectivat pe elev, subiectul examenului, deși a reflectat – după cum era și logic - zondarea aceluiași 3 dominante integratoare ale procesului educațional la disciplină – cunoaștere și înțelegere-aplicare/integrare-modelare/creare. Lesne observabil, firesc și logic, subiectul de examen la **Limba și literatura română** pentru absolvirea gimnaziului, sesiunea iunie 2022, a pus în fața candidaților sarcini de lucru menite a le oferi condiții reale de utilizare corectă, oportună a competențelor de comunicare scrisă, ce ar trebui să fi fost formate pe parcursul învățării obiectului în clasele a V-a - a IX-a, și, promulgate, clar, în documentul director al activității profesorilor-specialiști - Curriculum Național.

Testul propus la examen a fost alcătuit după modelul celui de la pretestare și este asemănător ca formă și conținut. Conținutul lui s-a axat pe evaluarea competențelor, pe aplicarea și transferul cunoștințelor în enunțuri, întrebări, rezumarea ideilor, caracterizare, dialog, cerere, eseu structurat.

Modalitatea de evaluare poate fi considerată obiectivă, căci conținuturile vizate și aria tematică a testului au solicitat de la candidat aplicarea competențelor achiziționate în ciclul gimnazial. Conținuturile cuprind teme-cheie, de reală valoare comunicativă, etică și estetică, ce au corespuns așteptărilor elevilor, nivelului lor de pregătire și volumului lexical fundamental prevăzut de programă.

Răspunsurile elevilor au arătat nivelul de realizare a sarcinilor demonstrând, că elevii au reușit să identifice informații semnificative din text, să opereze cu sensurile cuvintelor, aplicând anumite cunoștințe gramaticale.

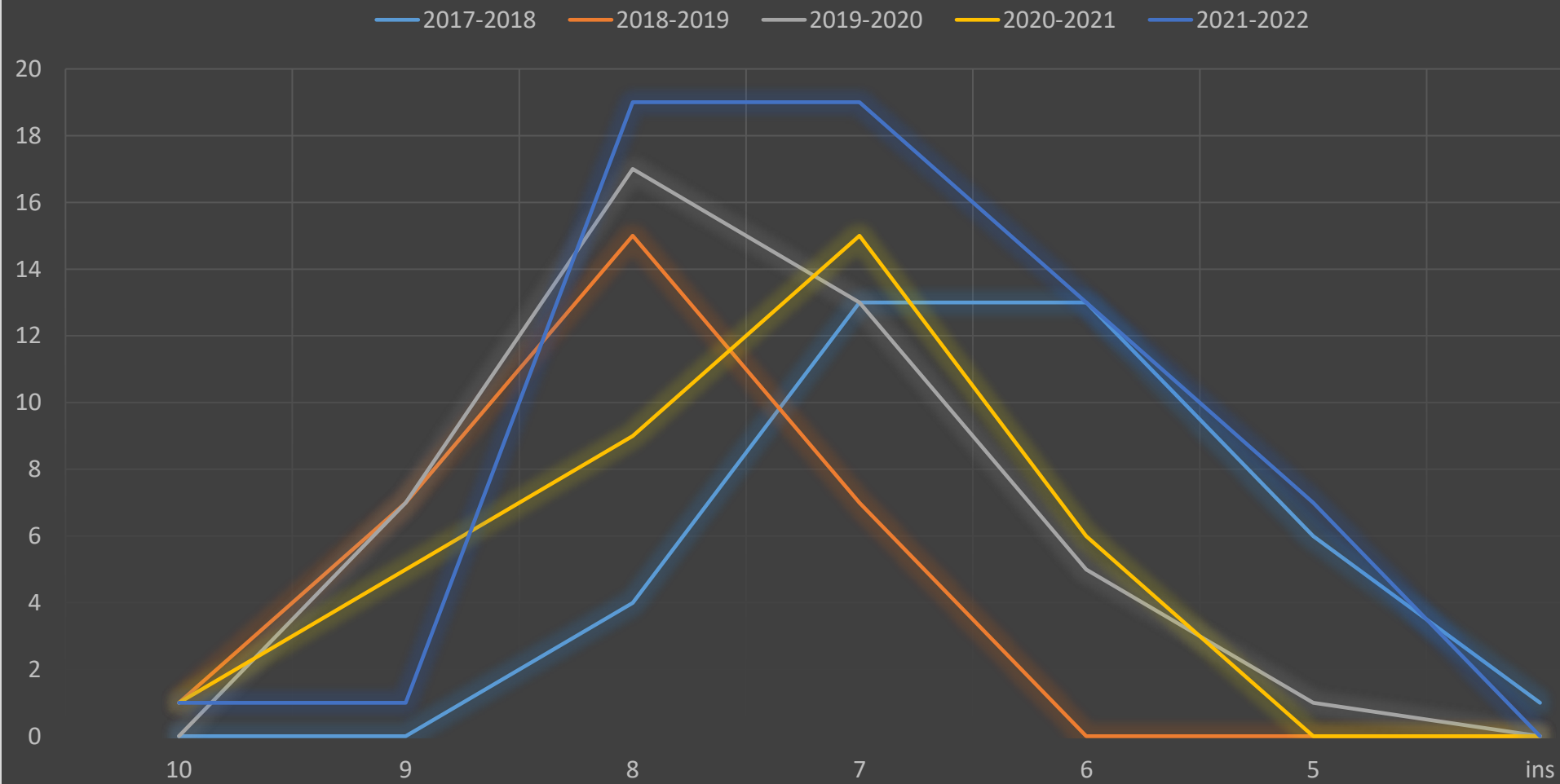
Eforturile depuse de cadrele didactice pentru îmbunătățirea actului educațional, pentru favorizarea transferului de cunoștințe, pentru dezvoltarea capacității de asimilare a elevilor, se reflectă în situația promovabilității la examenul de absolvire a gimnaziului la sfârșitul anului școlar 2021 – 2022.

Punctajul obținut de majoritatea candidaților denotă faptul că întreaga lucrare nu a prezentat dificultăți pentru elevi.

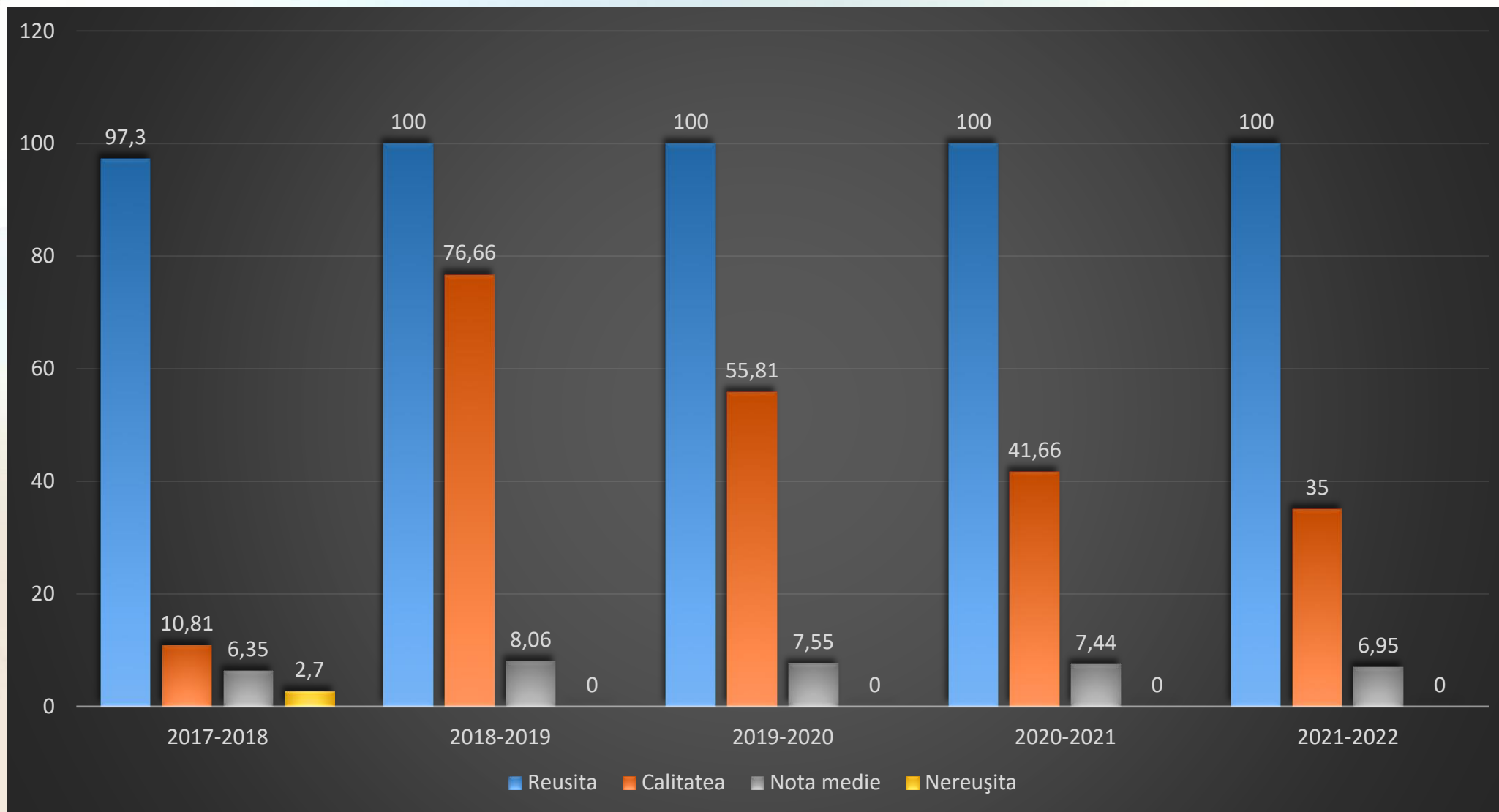
Diagrama cu analiza comparativă a rezultatelor examenului din ultimii 5 ani de studii:

Anul de studii	Nr. de elevi	Au luat note de:						
		10	9	8	7	6	5	ins
2017 – 2018	37	0	0	4	13	13	6	1
2018 – 2019	30	1	7	15	7	0	0	0
2019 – 2020	43	0	7	17	13	5	1	0
2020 – 2021	36	1	5	9	15	6	0	0
2021 – 2022	60	1	1	19	19	13	7	0

Au luat note de:

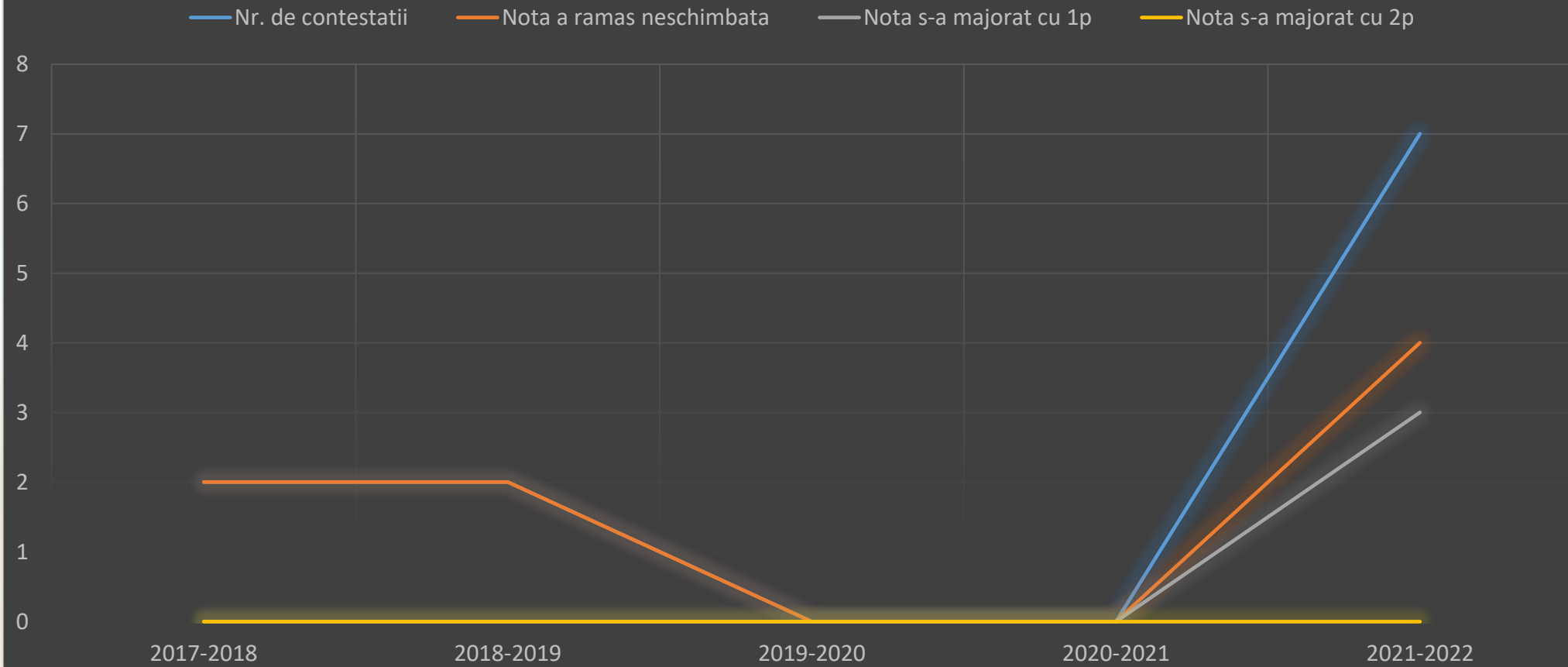
Anul de studii	Reușita	Calitatea	Nota medie	Nereușita
2017 – 2018	97,30	10,81	6,35	2,70
2018 – 2019	100	76,66	8,06	0
2019 – 2020	100	55,81	7,55	0
2020 – 2021	100	41,66	7,44	0
2021 – 2022	100	35,00	6,95	0

În conformitate cu cerințele Regulamentului de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a gimnaziului, la comisia municipală sunt înaintate pentru contestare lucrările elevii cărora nu sunt de acord cu punctajul acordat. Comisia municipală de contestare revede itemii indicați de elevi, evaluând testul în baza baremului de corectare inițial. Analiza comparativă a rezultatelor contestării obținute permit următoarele constatări:

Anul de studii	Nr. de cereri înaintate pentru contestații	Nota a rămas neschimbată (nr. de elevi)	S-a majorat nota cu 1p. (nr. de elevi)	S-a majorat nota cu 2p. (nr. de elevi)	S-a micșorat nota cu 1p. (nr. de elevi)
2017 – 2018	2	2	0	0	0
2018 – 2019	2	2	0	0	0
2019 – 2020	0	0	0	0	0
2020 – 2021	0	0	0	0	0
2021 – 2022	7	4	3	0	0

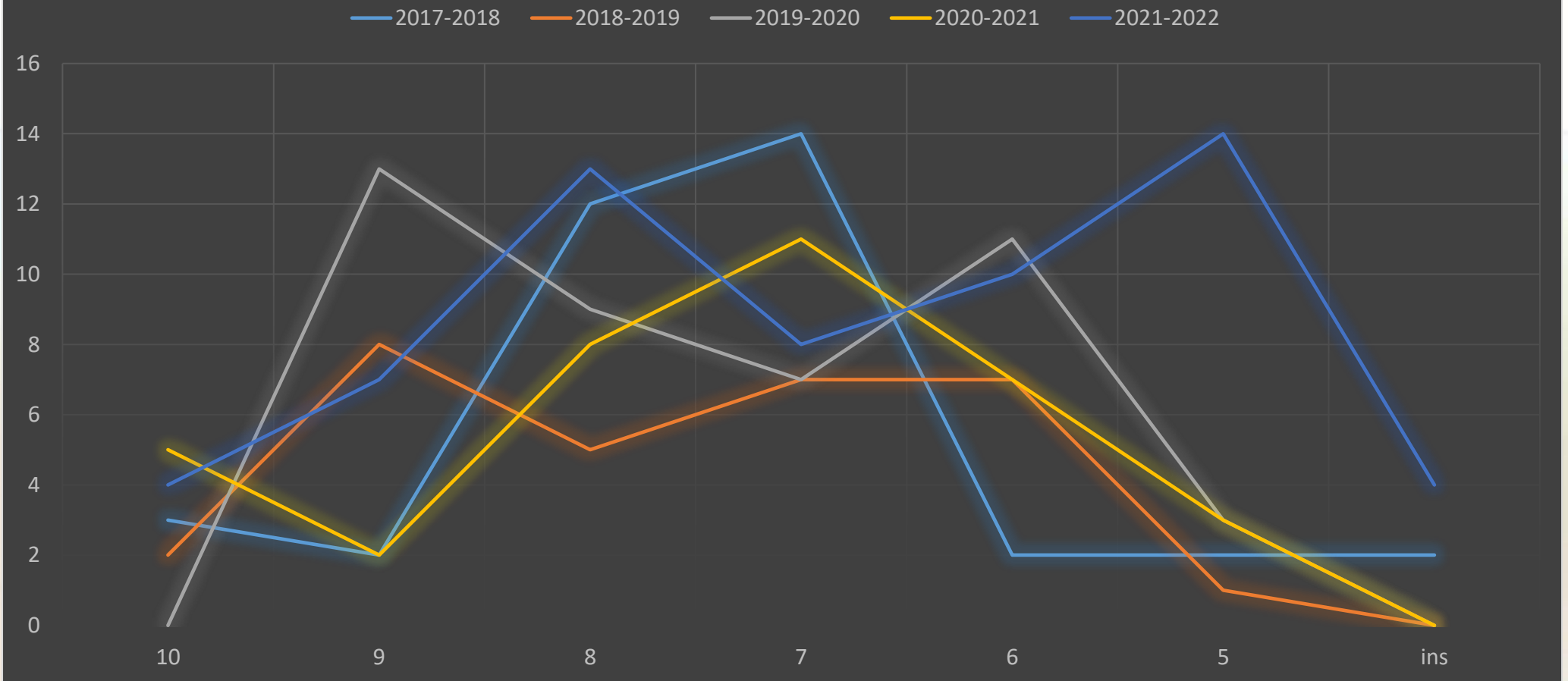
Analiza comparativă a rezultatelor contestării

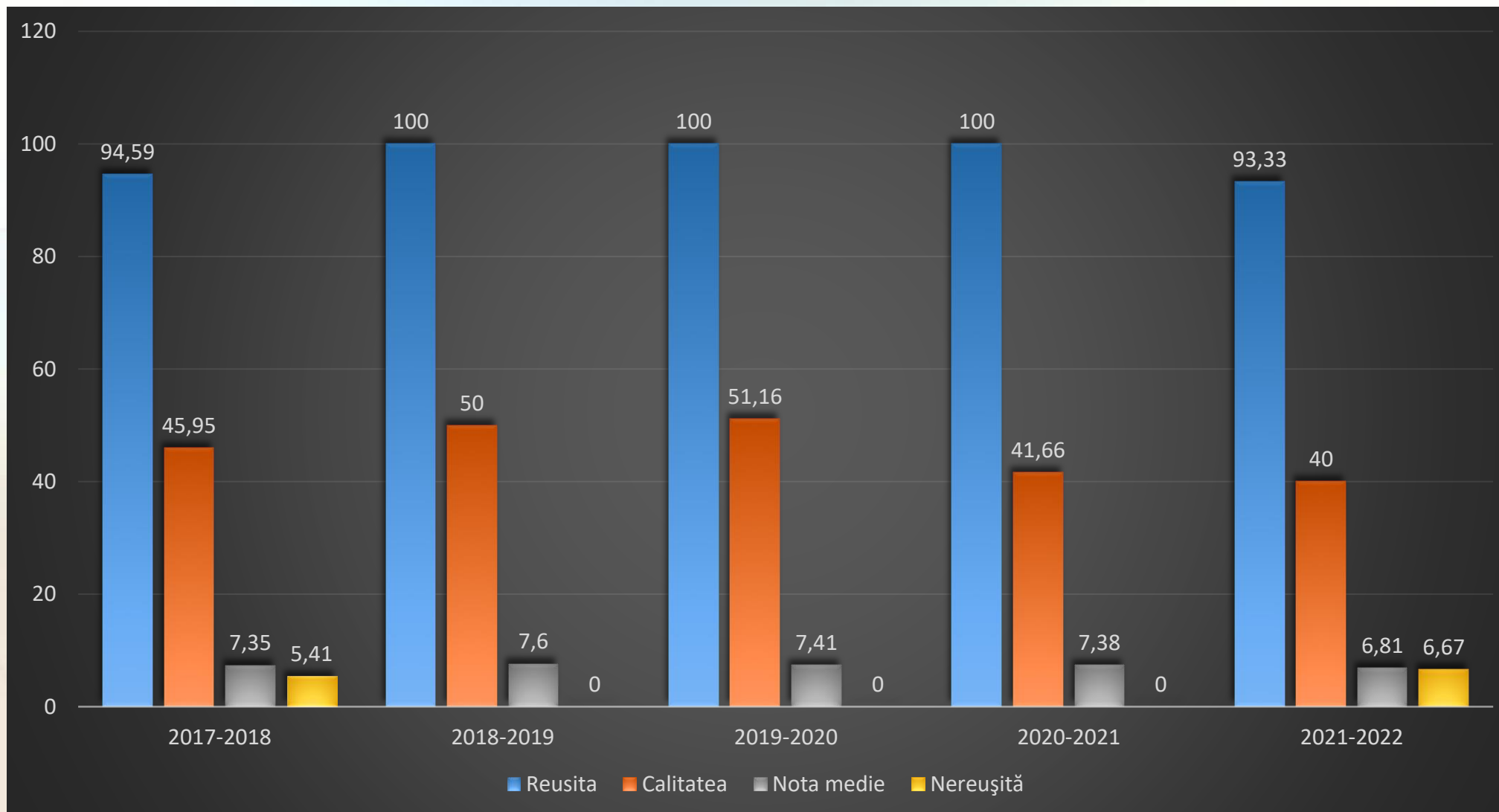
Matematica. Analiza comparativă a rezultatelor obținute în anul curent de studii cu anii precedenți permit următoarele constatări:

Anul de studii	Nr. de elevi	Au luat note de:						
		10	9	8	7	6	5	ins
2017 – 2018	37	3	2	12	14	2	2	2
2018 – 2019	30	2	8	5	7	7	1	0
2019 – 2020	43	0	13	9	7	11	3	0
2020 – 2021	36	5	2	8	11	7	3	0
2021 – 2022	60	4	7	13	8	10	14	4

Au luat note de:

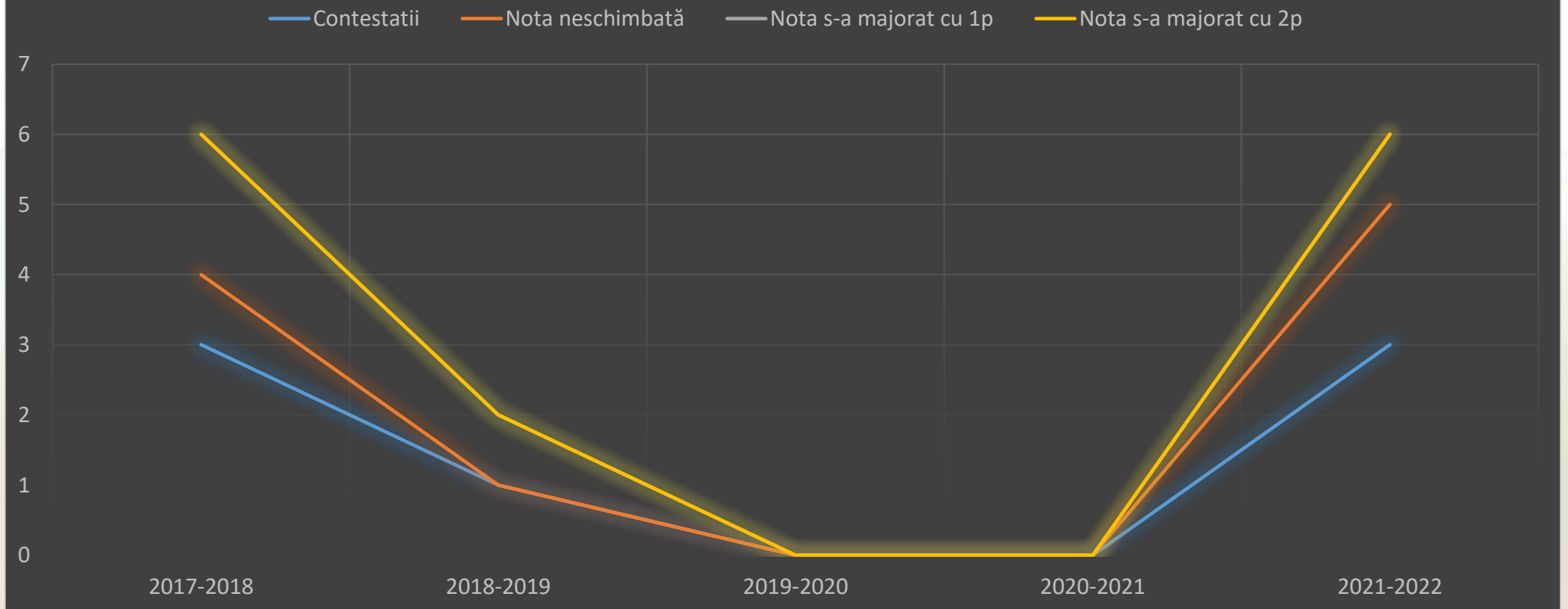
Anul de studii	Reușita	Calitatea	Nota medie	Nereușita
2017 – 2018	94,59	45,95	7,35	5,41
2018 – 2019	100	50,00	7,60	0
2019 – 2020	100	51,16	7,41	0
2020 – 2021	100	41,66	7,38	0
2021 – 2022	93,33	40,00	6,81	6,67

Analiza comparativă a rezultatelor contestații obținute permit următoarele constatări:

Anul de studii	Nr. de cereri înaintate pentru contestații	Nota a rămas neschimbată (nr. de elevi)	s-a majorat nota cu 1p. (nr. de elevi)	s-a majorat nota cu 2p. (nr. de elevi)	s-a micșorat nota cu 1p. (nr. de elevi)
2017 – 2018	3	1	2	0	0
2018 – 2019	1	0	1	0	0
2019 – 2020	0	0	0	0	0
2020 – 2021	0	0	0	0	0
2021 – 2022	3	2	1	0	0

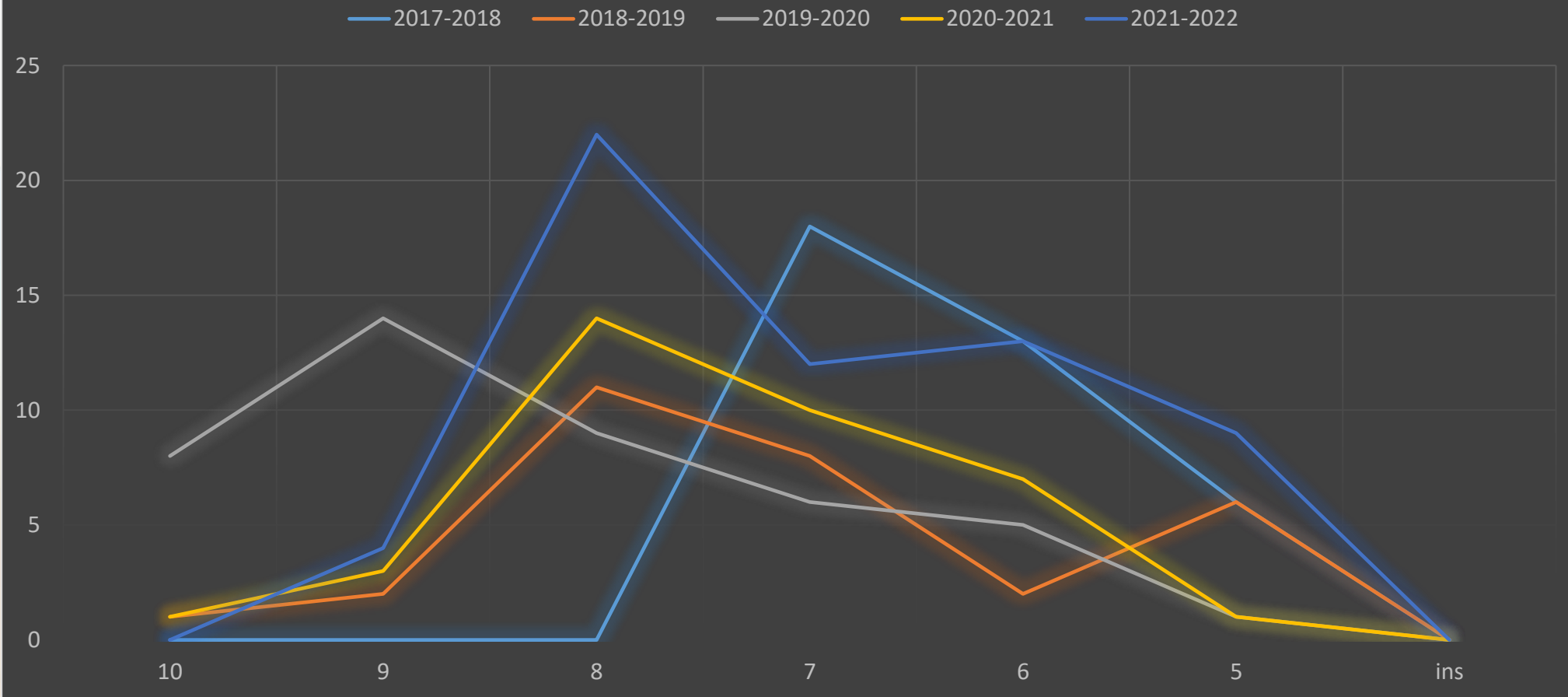
Analiza comparativă a rezultatelor contestării

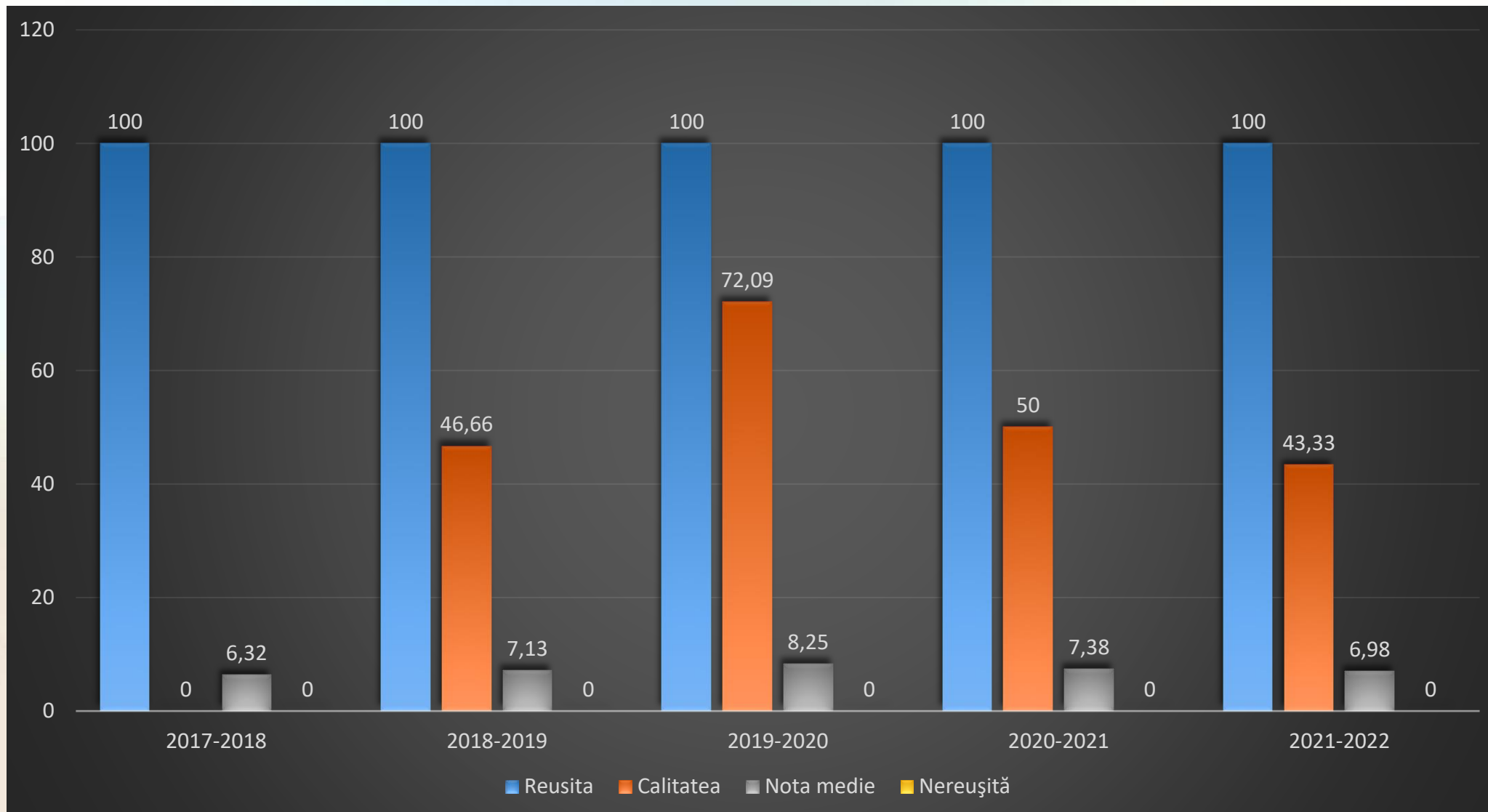
Examenul de absolvire a gimnaziului la **Istoria românilor și universală s-au** desfășurat conform Regulamentului de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a gimnaziului. Astfel analiza comparativă a rezultatelor obținute în anul curent de studii cu anii precedenți permit următoarele constatări:

Anul de studii	Nr. de elevi	Au luat note de:						
		10	9	8	7	6	5	ins
2017 – 2018	37	0	0	0	18	13	6	0
2018 – 2019	30	1	2	11	8	2	6	0
2019 – 2020	43	8	14	9	6	5	1	0
2020 – 2021	36	1	3	14	10	7	1	0
2021 – 2022	60	0	4	22	12	13	9	0

Au luat note de:

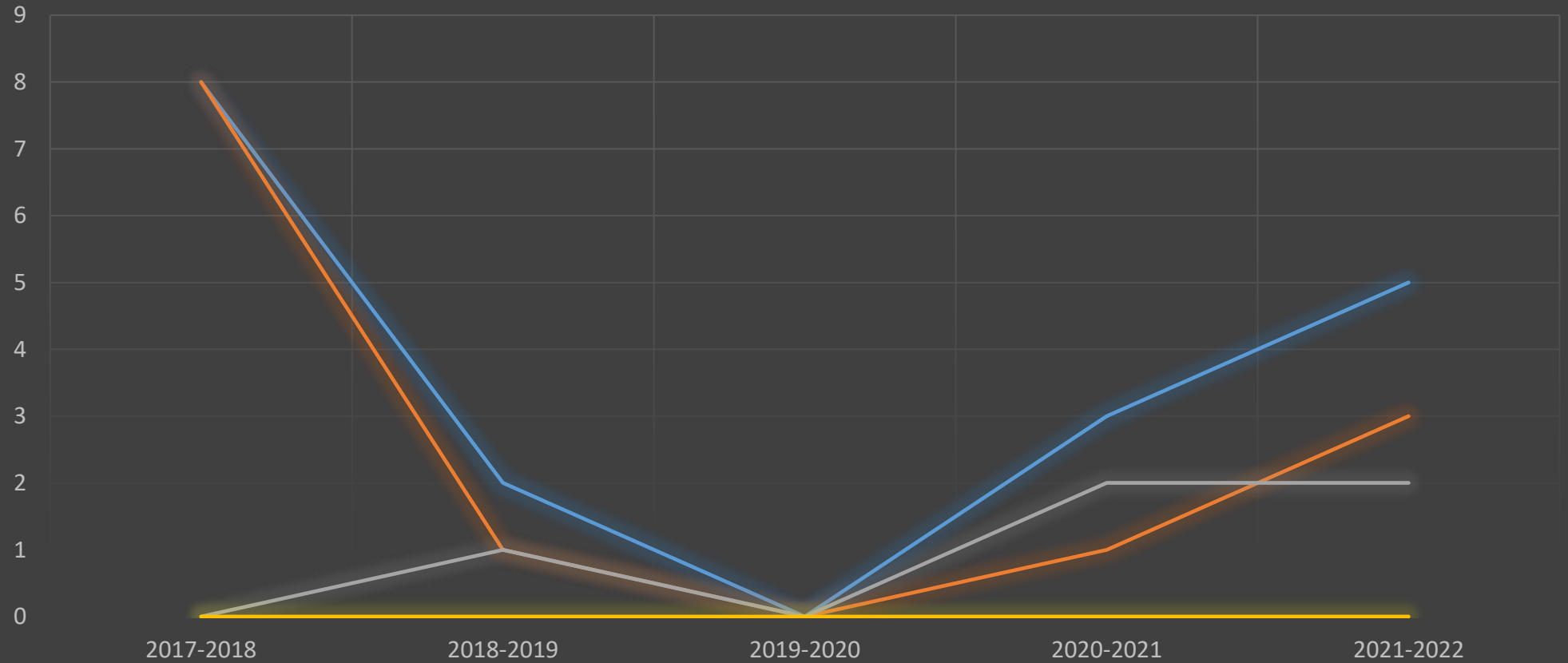
Anul de studii	Reușita	Calitatea	Nota medie	Nereușita
2017 – 2018	100	0	6,32	0
2018 – 2019	100	46,66	7,13	0
2019 – 2020	100	72,09	8,25	0
2020 – 2021	100	50,00	7,38	0
2021 – 2022	100	43,33	6,98	0

Analiza comparativă a rezultatelor contestații obținute permit următoarele constatări:

Anul de studii	Nr.de cereri înaintate pentru contestații	Nota a rămas neschimbată (nr. de elevi)	s-a majorat nota cu 1p. (nr. de elevi)	s-a majorat nota cu 2p. (nr. de elevi)	s-a micșorat nota cu 1p. (nr. de elevi)
2017 – 2018	8	8	0	0	0
2018 – 2019	2	1	1	0	0
2019 – 2020	0	0	0	0	0
2020 – 2021	3	1	2	0	0
2021 – 2022	5	3	2	0	0

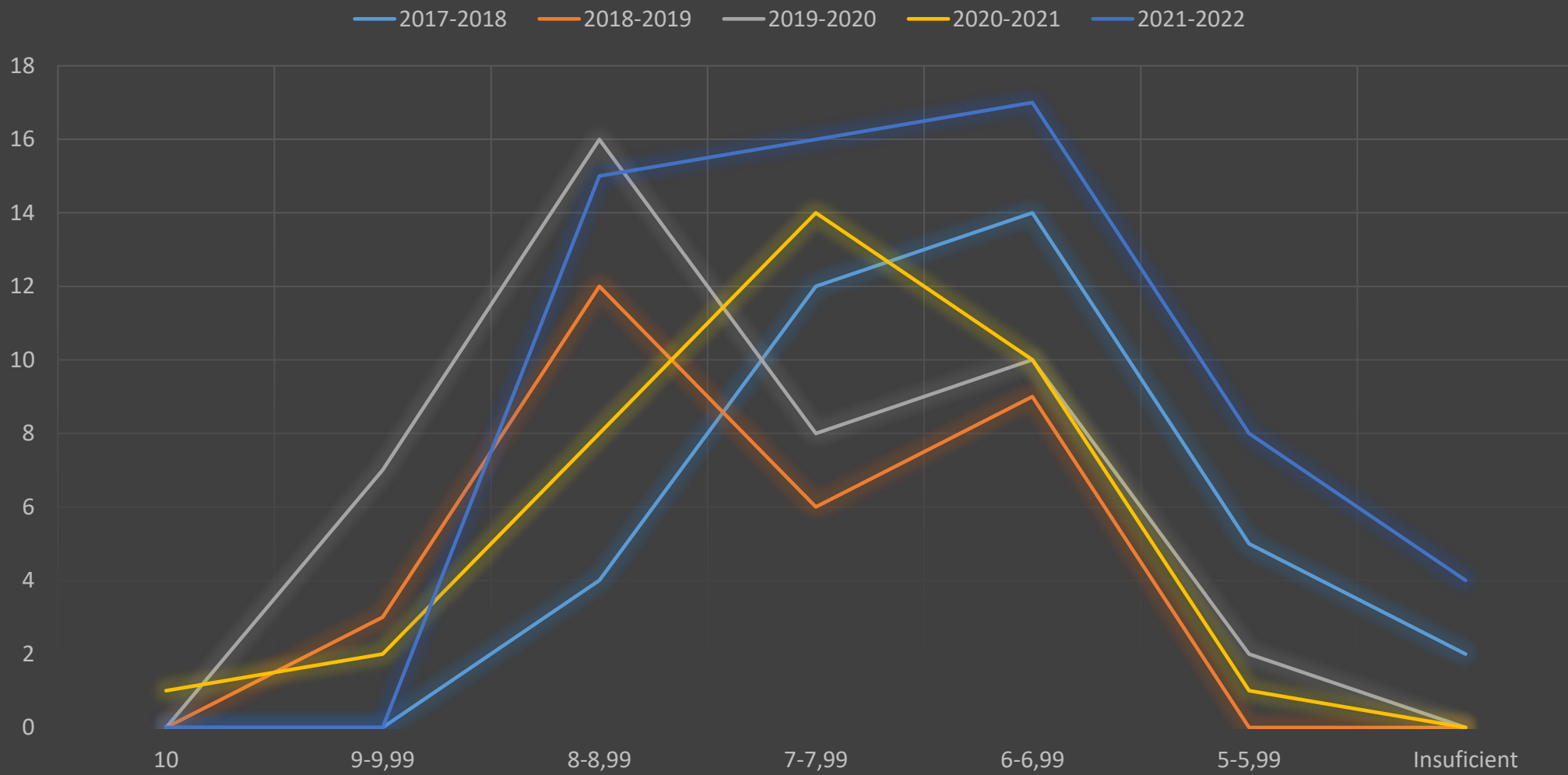
Analiza comparativa a rezultatelor contestarii

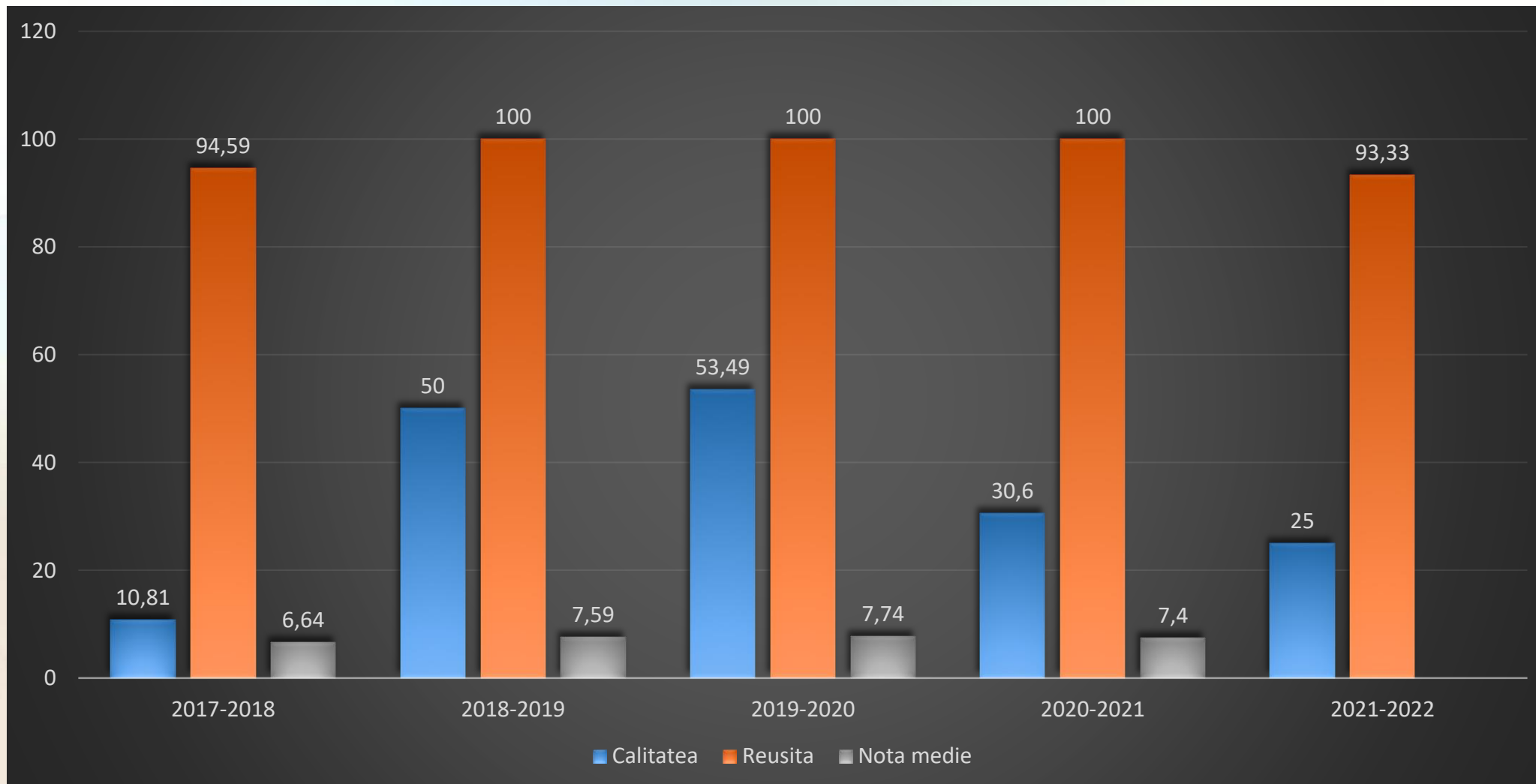
În cele ce urmează vă propun analiza comparativă a mediilor de examene pentru rezultatele obținute în anul curent de studii cu anii precedenți:

Anul de studii	Nr. de elevi	Au luat note de:						
		10	9-9,99	8-8,99	7-7,99	6-6,99	5-5,99	Insufic.
2017 – 2018	37	0	0	4	12	14	5	2
2018 – 2019	30	0	3	12	6	9	0	0
2019 – 2020	43	0	7	16	8	10	2	0
2020 – 2021	36	1	2	8	14	10	1	0
2021 – 2022	60	0	0	15	16	17	8	4

Media la examene

<i>Anul de studii</i>	<i>Calitatea (%)</i>	<i>Reușita (%)</i>	<i>Nota medie</i>
2017 – 2018	10,81	94,59	6,64
2018 – 2019	50,00	100	7,59
2019 – 2020	53,49	100	7,74
2020 – 2021	30,6	100	7,40
2021 – 2022	25	93,33	7,04

CONCLUZII privind examenele de absolvire a gimnaziului:

- ❖ Examenele pentru absolvirea gimnaziului au răspuns cu prisosință criteriilor unui examen obiectiv și a evaluat gradul de posedare de către elevi a cunoștințelor și a competențelor, reclamate a fi obligatorii la finele acestei trepte de învățământ.
- ❖ Probate în cadrul simulării de examen și, deci, familiar la nivel de conținut, structură și operaționalizare, subiectele de examene au pus în fața candidaților sarcini de lucru menite a le oferi oportunități reale de demonstrare/aplicare practică a competențelor curriculare specifice formate/dezvoltate pe parcursul celor 5 ani de gimnaziu.
- ❖ Sporirea exigenței factorilor implicați în examene, monitorizarea examenelor în corespundere cu prevederile Regulamentului și prevenirea încercărilor de fraudă, cât, și evaluarea în Centrul de evaluare, a permis obținerea unor rezultate mai reale, obiective.
- ❖ Modalitatea actuală de evaluare a competențelor curriculare a treptei gimnaziale poate fi considerată obiectivă, timpul alocat pentru realizarea testului a fost suficient.
- ❖ Probele de examen pentru treapta gimnazială au fost reușite.
- ❖ Comisiile de examen din instituție au dat dovadă de responsabilitate și competență în organizarea și desfășurarea examenelor.
- ❖ Pe parcursul sesiunilor, în majoritatea anilor, examenele au fost monitorizate de către specialiștii DGETS și MEC.

În rezultat se propune:

- Analiza, la nivel de comisie metodică, cadru didactic, a rezultatelor examenului, prin identificarea problemelor cu care se confruntă profesorii/elevii în activitatea lor curentă la disciplină în scopul stabilirii priorităților și nevoile de autoinstruire și formare continuă a cadrelor, dar și a sporirii calității cunoștințelor și competențelor elevilor în pregătirea acestora pentru examene.
- Crearea unei concepții/atitudini morale-comportamentale coerente intenției nobile finale a învățământului gimnazial – obținerea de cunoștințe/competențe reale, abordabile în practici de viață - nu numai la absolvenți, dar de toți factorii implicați: părinți, profesori, administrația liceului.
- Formarea/dezvoltarea, la ore și în pregătirea independentă a elevilor, a competențelor de algoritmizare certă a operațiilor intelectuale invocate de cerințe în testul de evaluare.
- A organiza, selectiv, un control al calității procesului educațional la disciplină, cu analiza comparativă a rezultatelor examenului și notelor anuale.

Examenele de Bacalaureat

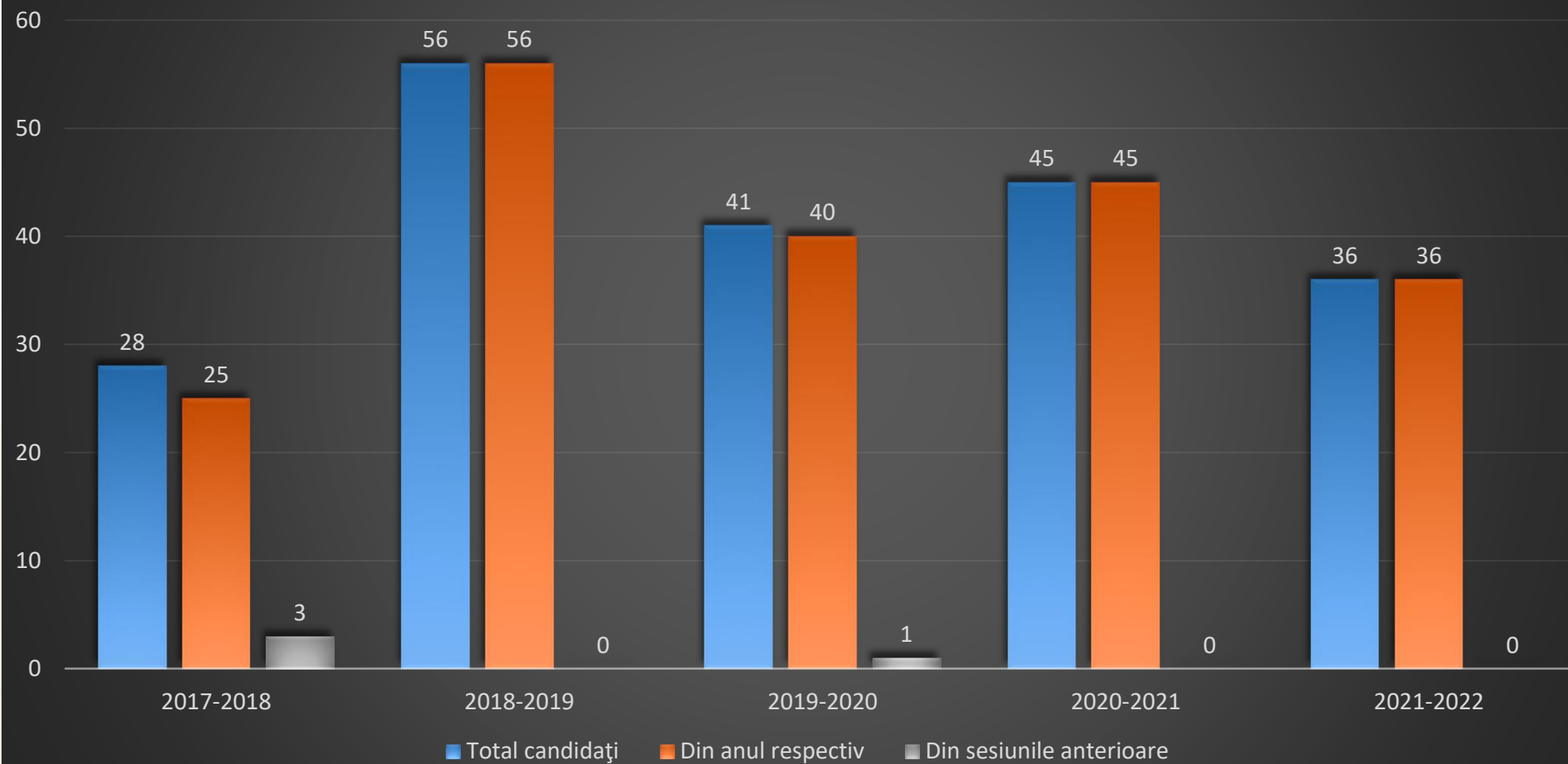
Au fost organizate în baza art. 31 cap. V din Codul Educației al Republicii Moldova (Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 152 din 17 iulie 2014), conform Regulamentului de organizare și desfășurare a examenului național de bacalaureat, anul școlar 2018 – 2019, validată prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 47 din 23 ianuarie 2018. Coordonarea pe plan național a acțiunilor privind organizarea și desfășurarea examenelor naționale de bacalaureat a fost asigurată de către Agenția Națională de Curriculum și Evaluare, în baza deciziilor acestei Agenții au fost emise de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării un număr considerabil de ordine și dispoziții care au favorizat desfășurarea regulamentară a sesiunilor de examene, în termenii stabiliți conform Programului de desfășurare a sesiunii de examene, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

În sesiunile de examene desfășurarea examenelor a fost monitorizată video, concomitent s-au utilizat detectoare de metale, aparate de depistare a telefoanelor mobile și emisiilor radio, pentru excluderea copiatului din sistem, care considerăm că a avut rezultat. Drept noutate din sesiunea 2015 a fost acordarea notei „10”, din oficiu, la proba de examen la limba străină candidaților care au promovat examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine.

La examenele de bacalaureat au participat:

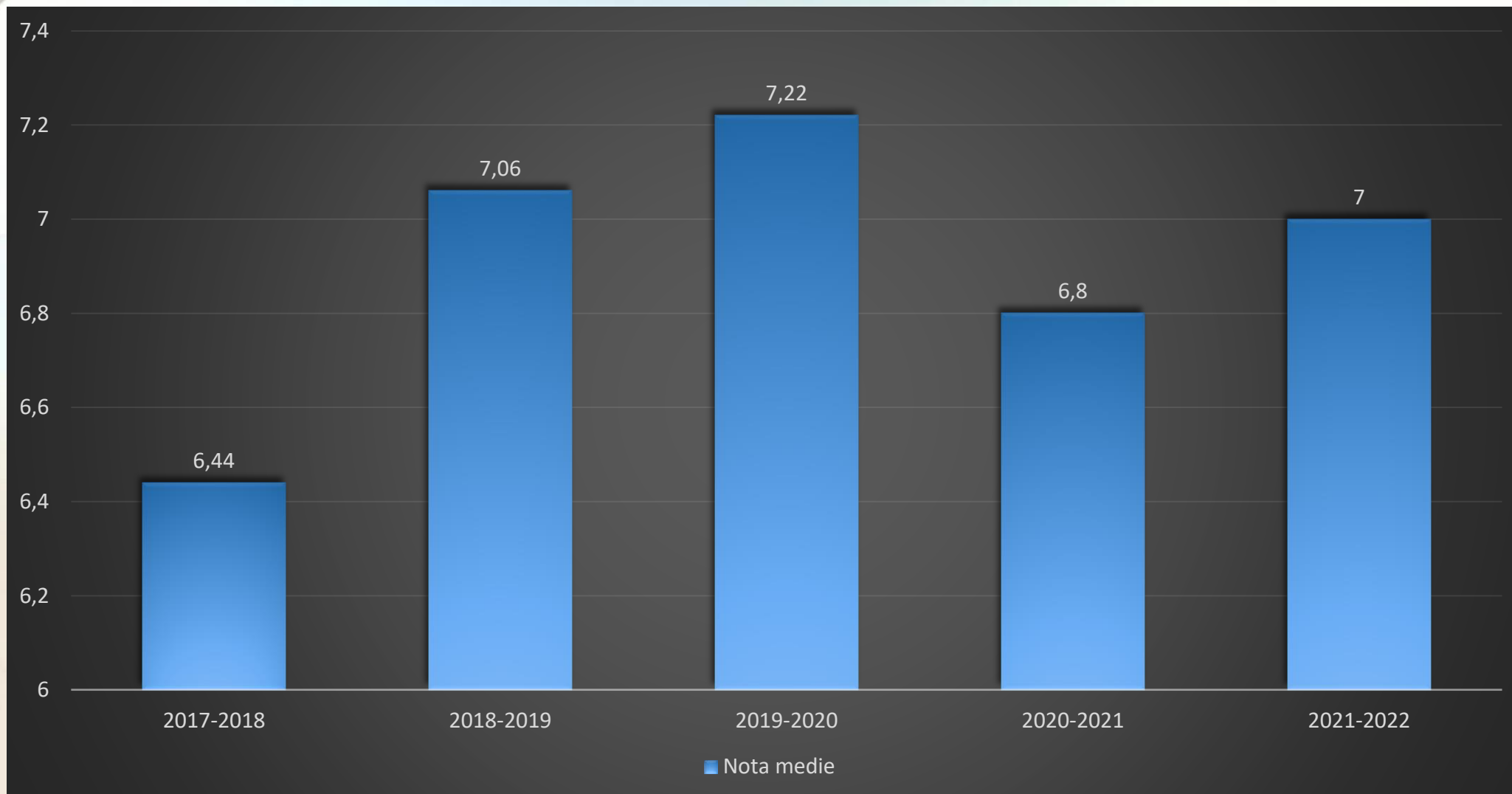
Anul de studii	Nr. total de candidați	Din anul de studii respectiv	Din sesiunile anterioare						
			2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
2017 – 2018	28	25						2	1
2018 – 2019	56	56							
2019 – 2020	41	40			1				
2020 – 2021	45	45							
2021 – 2022	36	36							

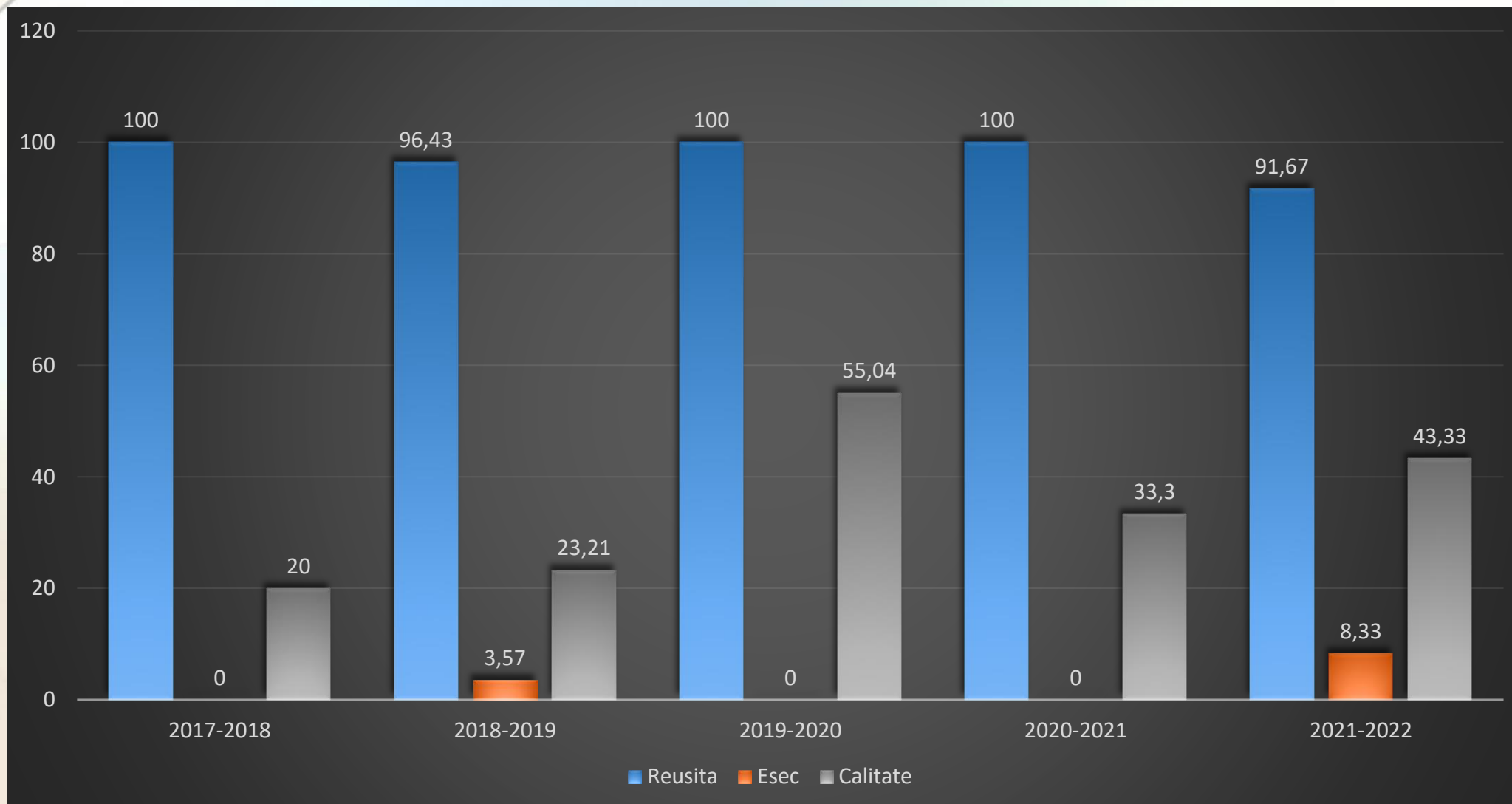
Au participat la examene:

Parametrii statistici cu referire la rezultatele examenelor de bacalaureat:

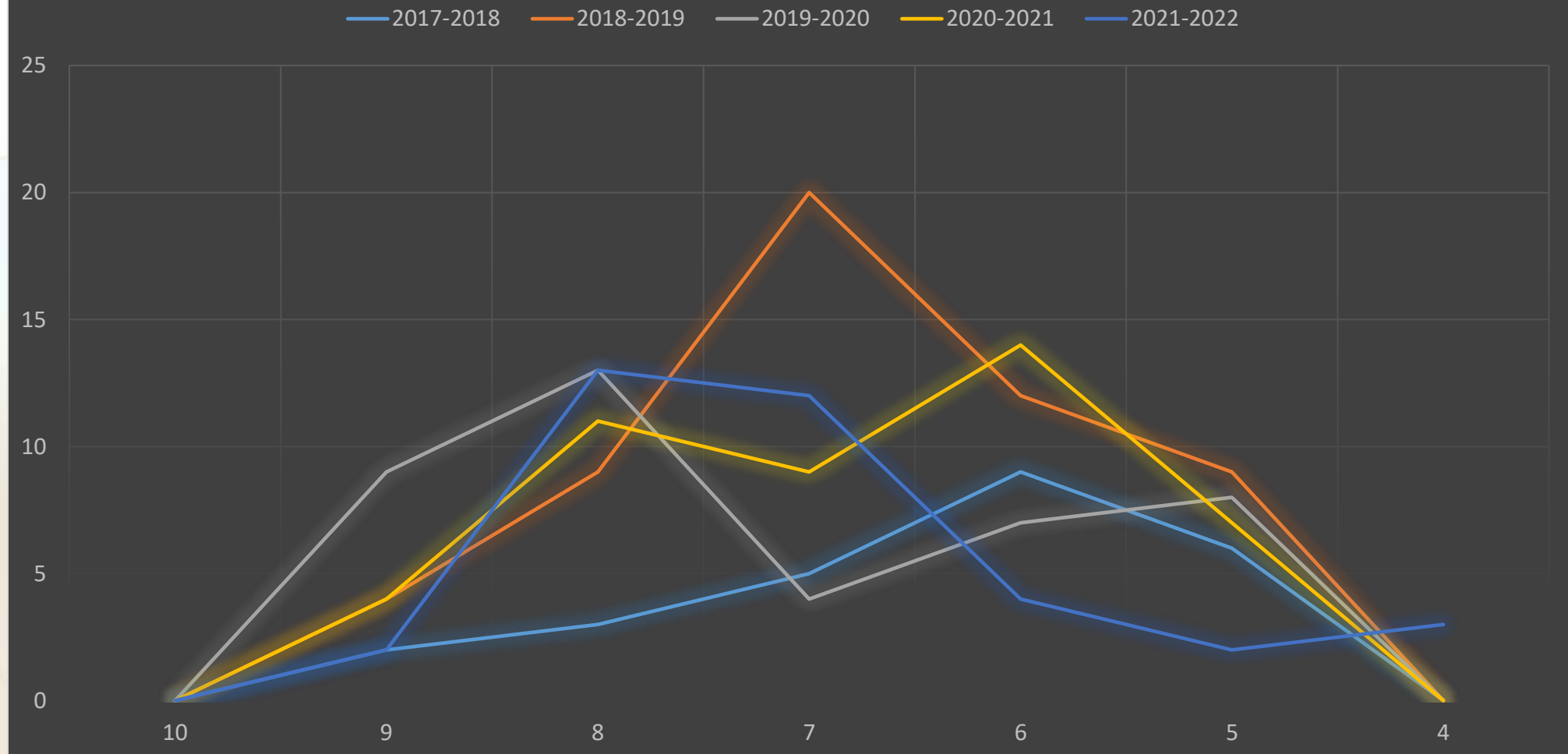
Anul de studii	Total candidați	promovați	respinși	nota medie	% calității	% reușitei	% eșecului
2017 – 2018	25/3	25/2	0/1	6,44	20,00	100	0
2018 – 2019	56	54	2	7,06	23,21	96,43	3,57
2019 – 2020	41	41	0	7,22	55,04	100	0
2020 – 2021	45	45	0	6,80	33,3	100	0
2021 – 2022	36	33	3	7,00	43,33	91,67	8,33

Anul de studii	Candidați promovați	Din ei cu media examenului de BAC:							% calității	nota medie
		10	9	8	7	6	5	Ins		
2017 – 2018	25	0	2	3	5	9	6	0	20,00	6,44
2018 – 2019	54	0	4	9	20	12	9	0	23,21	7,06
2019 – 2020	41	0	9	13	4	7	8	0	55,04	7,22
2020 – 2021	45	0	4	11	9	14	7	0	33,3	6,80
2021 – 2022	36	0	2	13	12	4	2	3	43,33	7,00

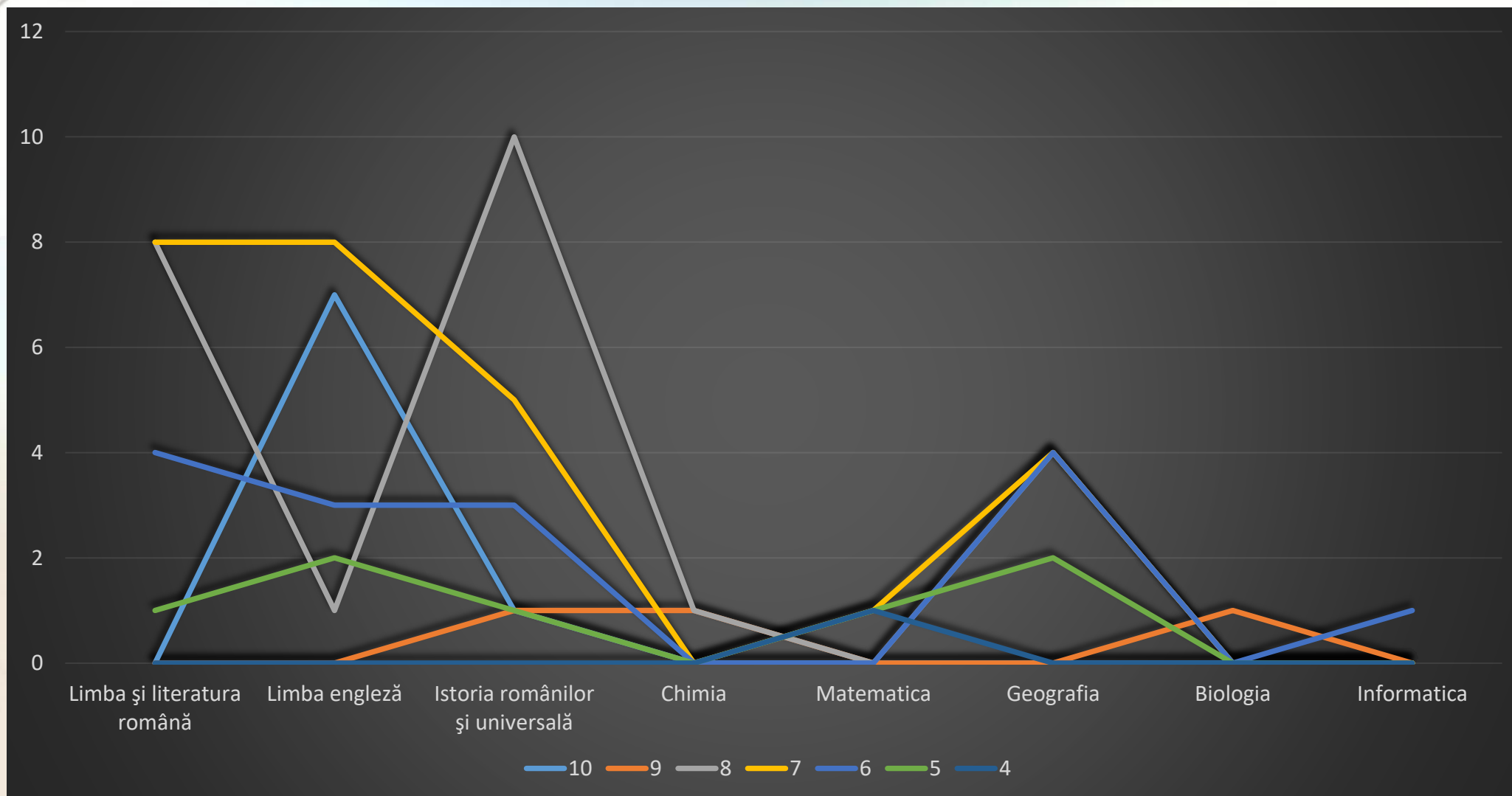
Din ei cu media examenului

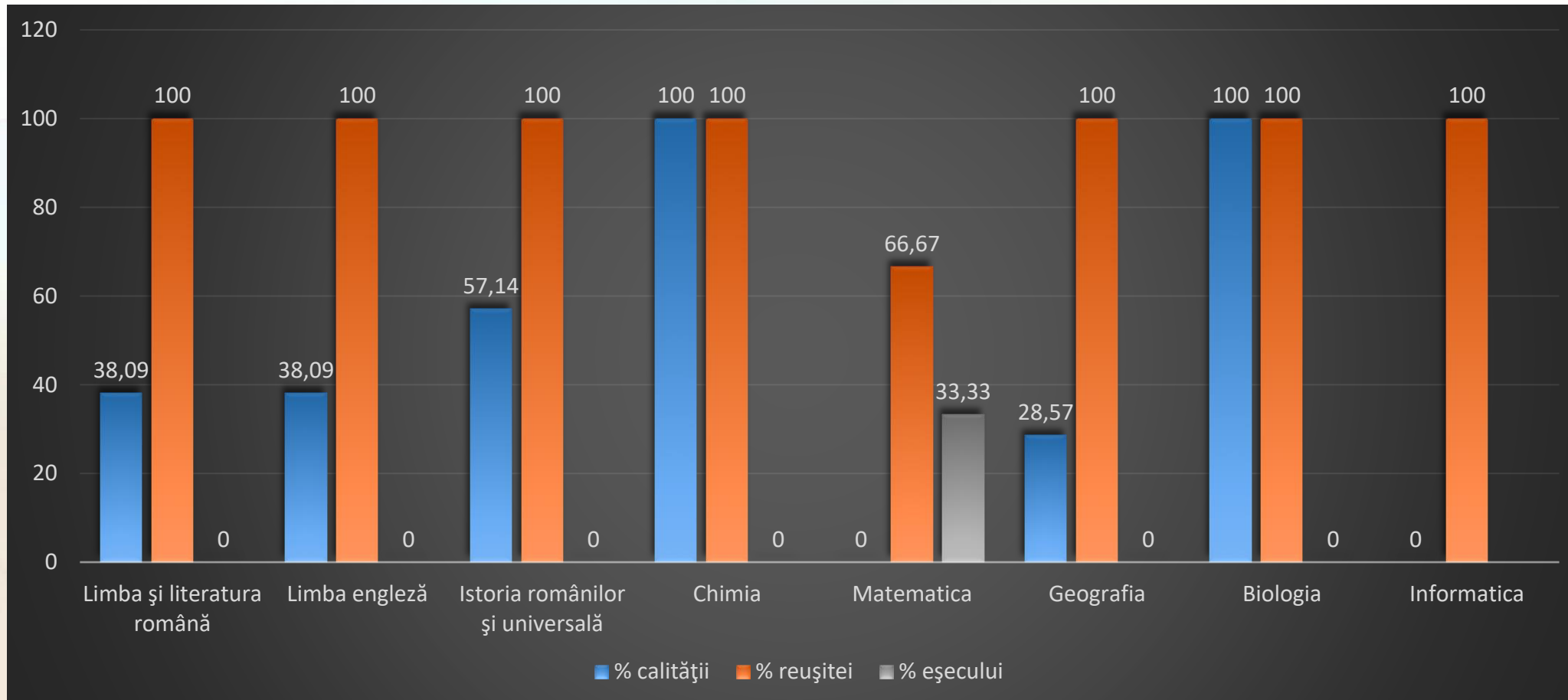

În cele ce urmează o să vă reprezint parametrii statistici cu referire la rezultatele examenelor de bacalaureat Sesiunea 2022 pe discipline și profiluri aparte:

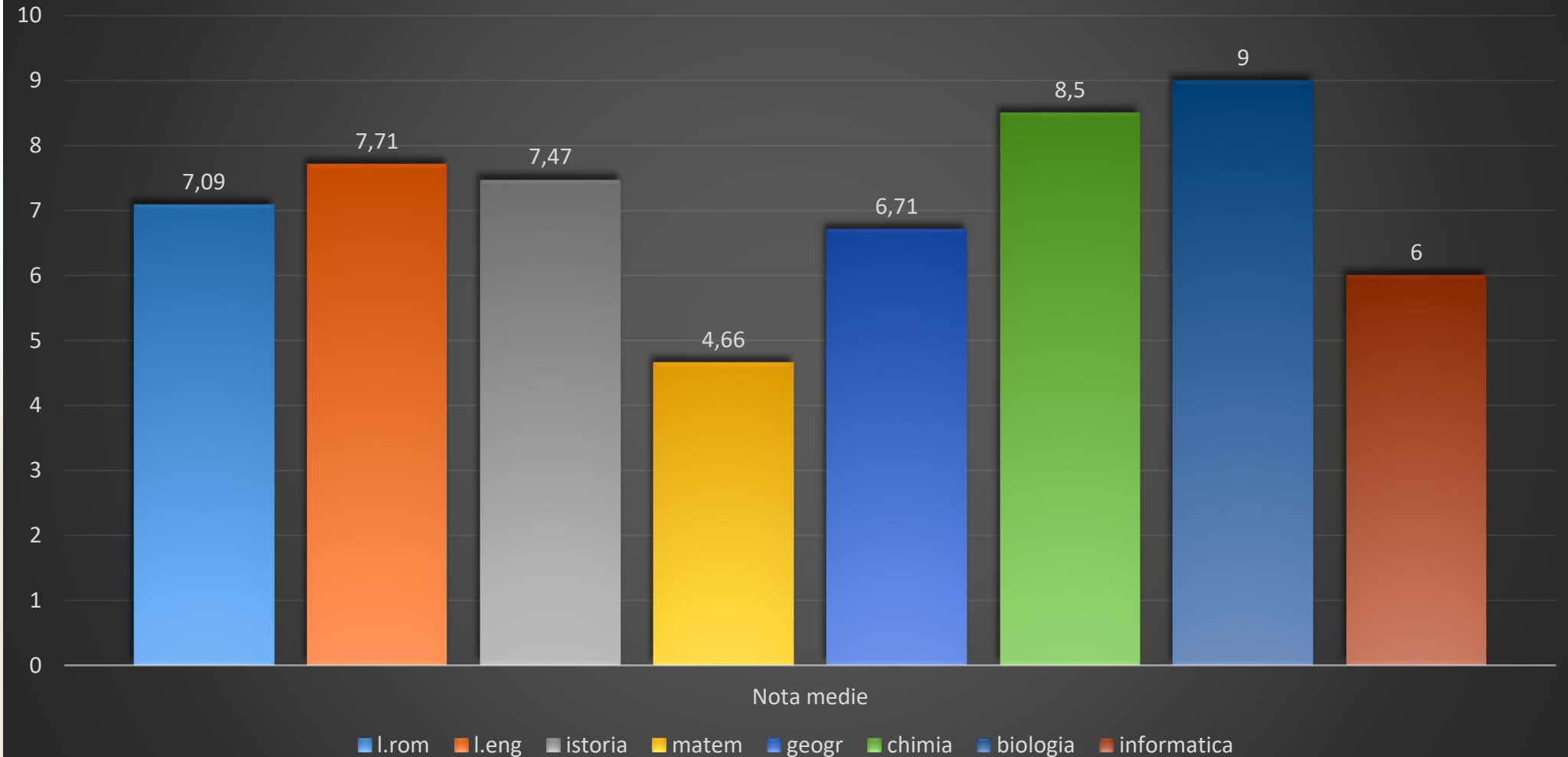
Profilul umanist

Disciplina	profil	Nr. candi dați	Cu nota							Nota medie	% calității	% reușitei	% eșecului școlar
			10	9	8	7	6	5	1-4				
Limba și literatura română	umanist	21	0	0	8	8	4	1	0	7,09	38,09	100	0
Limba engleză	umanist	21	7	0	1	8	3	2	0	7,71	38,09	100	0
Istoria romanilor și universală	umanist	21	1	1	10	5	3	1	0	7,47	57,14	100	0
Chimia	umanist	2	0	1	1	0	0	0	0	8,50	100	100	0
Matematica	umanist	3	0	0	0	1	0	1	1	4,66	0	66,67	33,33
Geografia	umanist	14	0	0	4	4	4	2	0	6,71	28,57	100	0
Biologia	umanist	1	0	1	0	0	0	0	0	9,00	100	100	0
Informatica	umanist	1	0	0	0	0	1	0	0	6,00	0	100	0

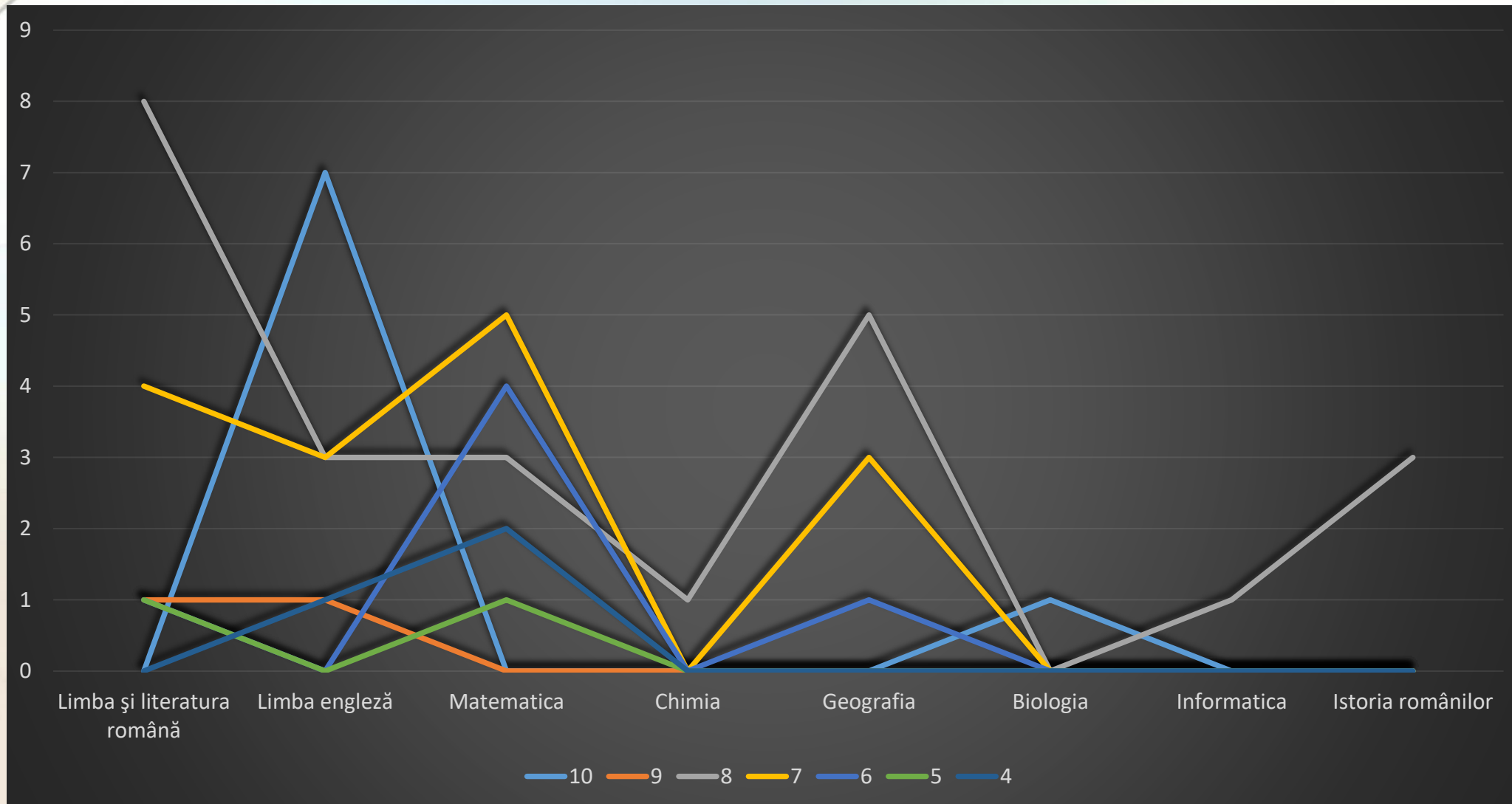

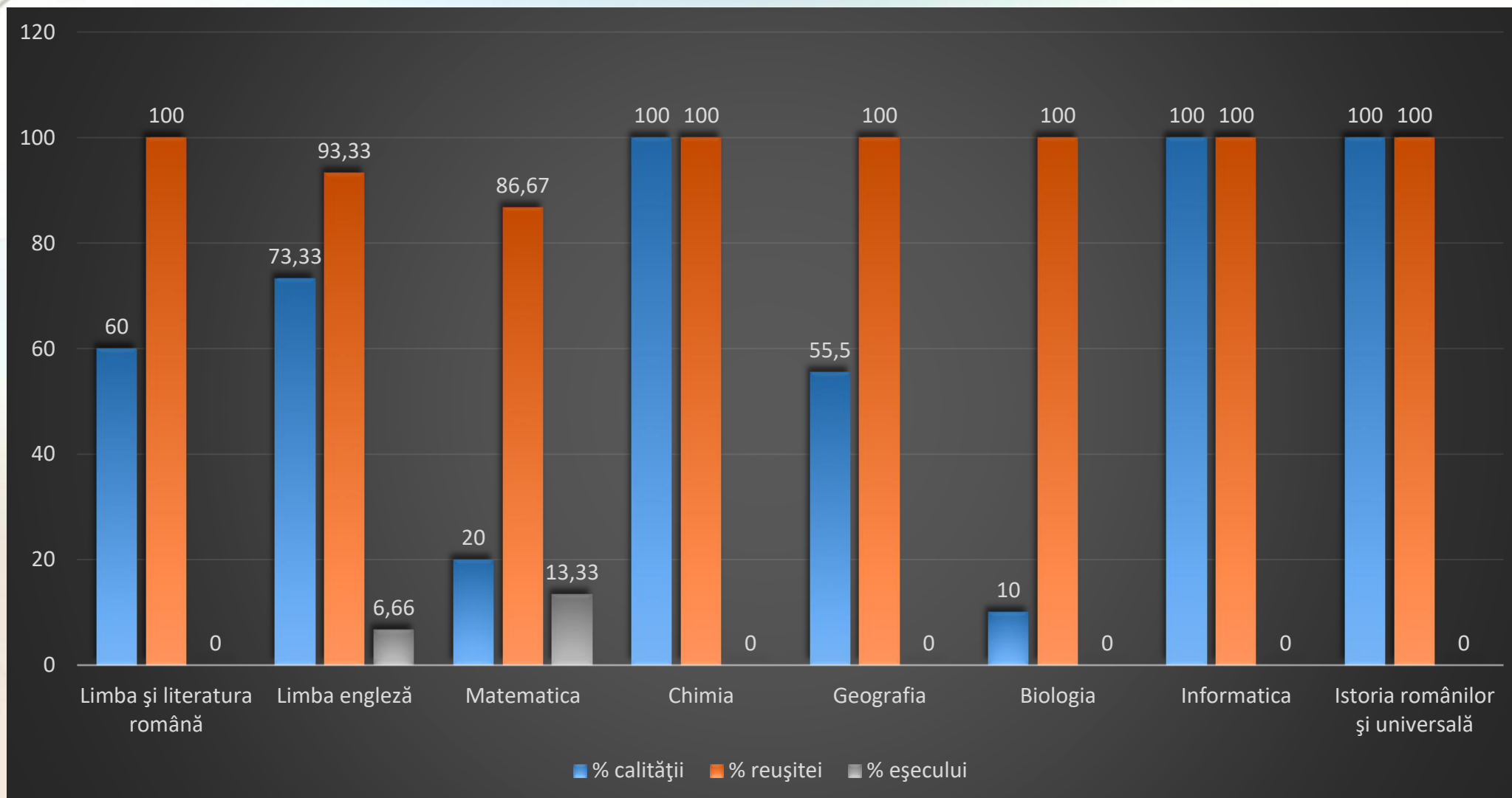
Nota medie:

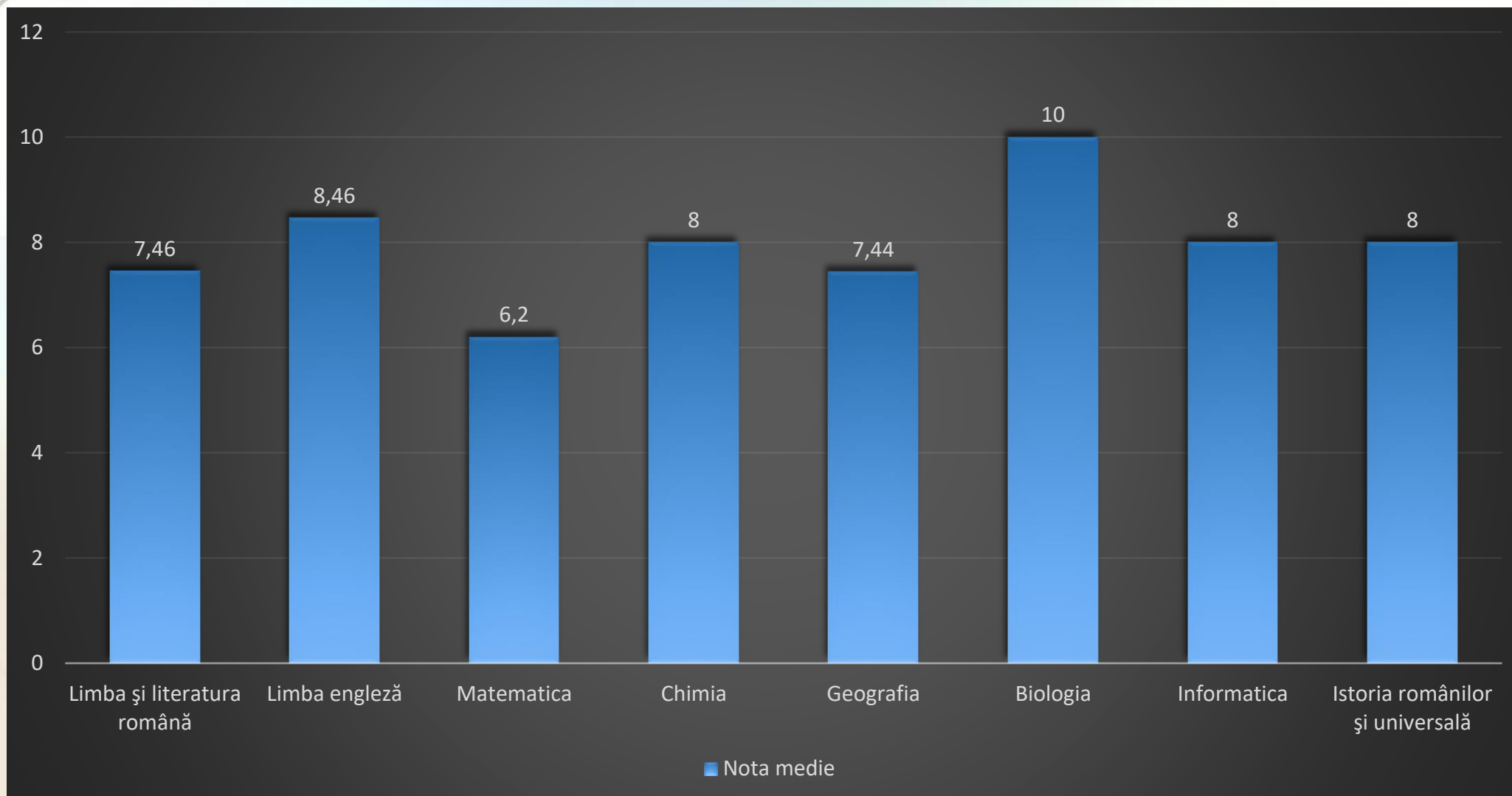

Profilul real

Disciplina	profil	Nr. candi dați	Cu nota							Nota medie	% calității	% reușitei	% eșecului școlar
			10	9	8	7	6	5	1-4				
Limba și literatura română	real	15	0	1	8	4	1	1	0	7,46	60,00	100	0
Limba engleză	real	15	7	1	3	3	0	0	1	8,46	73,33	93,33	6,66
Matematica	real	15	0	0	3	5	4	1	2	6,20	20,00	86,67	13,33
Chimia	real	1	0	0	1	0	0	0	0	8,00	100	100	0
Geografia	real	9	0	0	5	3	1	0	0	7,44	55,55	100	0
Biologia	real	1	1	0	0	0	0	0	0	10,00	100	100	0
Informatica	real	1	0	0	1	0	0	0	0	8,00	100	100	0
Istoria romanilor și universală	real	3	0	0	3	0	0	0	0	8,00	100	100	0

Eșecul școlar reprezintă un fenomen actual cu care se confruntă învățământul și care ia amploare pe zi ce trece. În același timp orice profesor se lovește inevitabil de acest fenomen în munca de zi cu zi și de aceea consider că orice cadru didactic trebuie să fie preocupat de cercetarea cauzelor care determină eșecul școlar și să aibă mereu la îndemână un set de măsuri pentru a preveni pe cât se poate sau pentru a rezolva situațiile de eșec școlar.

Acum mai bine de două sute de ani, J.J. Rousseau (1712-1779) adresa educatorilor un apel și un avertisment devenit celebru: “Educatori, învățați să vă cunoașteți copiii!”. Marele pedagog francez semnala o carență majoră a educației – ignorarea copilului, a aspirațiilor, a intereselor și posibilităților sale.

Tema stării de tensiune psihică care are ca efect eșecul școlar al elevilor urmărește să invite factorii angajați în actul educativ – părinți, profesori, conducerea învățământului, alte autorități – la reflecție și luare de atitudine.

Insuccesul școlar (rămânerea în urmă la învățătură, eșec școlar) constă în neîndeplinirea de către elevi a cerințelor obligatorii din programe, fiind efectul discrepanței dintre exigențe, posibilități și rezultate.

Spre exemplu, constatăm efectul, faptul că un elev are dificultăți la matematică, dar nivelul și cauzele acestora nu le putem identifica ușor. Respectiv nu este suficient să afirmăm sau să constatăm aceasta și să observăm spre exemplu (dacă în cazul respectiv este astfel), că acestea sunt cauzate de faptul că elevul nu poate aduna fracții cu numitori diferiți (dacă era vorba de un capitol anterior rezolvării unor probleme cu fracții). La fel, se exemplifică faptul că nu este suficient să spunem că un elev nu cunoaște un anumit capitol al fizicii, ci aceasta se constată și sub aspectul operațional, anume, că “nu știe să alcătuiască un circuit electric în serie care să funcționeze corect” (după C. Hârnăveanu în A. Cosmovici și L. Iacob, Ed. Polirom, 1998, p. 89), respectiv că, aspectele aplicative, operaționale, nu le poate observa și realiza datorită insuficiențelor în privința cunoștințelor teoretice.

Așadar, ne putem concentra sub aspectul diagnosticului psihic asupra a două feluri de probleme:

- cele care duc la eșecuri la învățătură; (nu înseamnă că nu mai sunt și alte probleme; dar pe baza cunoașterii lor – cel puțin în acest caz – putem lua măsuri atât curative cât și preventive privind eșecurile la învățătură);
- cele care ne pot aduce în situația să putem lua măsuri în cunoștință de cauză spre a consolida și extinde sfera succeselor școlare.

Astfel:

- în diagnosticarea cauzelor eșecurilor la învățătură pornim de la o ipoteză mai generală și anume aceea că orice elev, pentru a avea rezultate normale sau pentru a avea succese trebuie mai întâi să dobândească comportamente, obișnuințe de a învăța și în orice caz, cele care sunt deja necesare ca prealabile pentru îndeplinirea sarcinii date care este în prezent sau urmează să fie rezolvată (se poate constata că dacă nu cunoaște și nu are deja deprinderile de rezolvare a anumitor sarcini care precedau problema respectivă, nu are cum să o rezolve pe aceasta, mai ales în domenii ale științelor naturii – fizică, chimie, ș.a. – sau matematică unde universul de cunoștințe sunt prezentate într-o asemenea desfășurare, încât au o mare interdependență; respectiv cele care urmează, fac obligatorie trimitere și înțelegere a celor anterioare; ca urmare: din punctul de vedere psihologic începutul cercetării este să descoperim dacă elevul poate îndeplini fiecare dintre sarcinile prealabile care alcătuiesc o unitate, o progresie înspre rezolvarea sarcinii de învățare actuală.

Activitatea de preîntâmpinare a eșecului școlar este extrem de complexă. În realizarea ei este necesară o coordonare eficientă a tuturor factorilor educaționali în care, desigur, școala și familia dețin prioritatea. Și, pentru ca școala să-și îndeplinească menirea ei, trebuie să fie slujită de oameni nu numai cu o temeinică pregătire științifică și psiho-pedagogică, ci și dornici să aplice în practică cunoștințele profesionale. În acest scop se propune:

Pentru elevi:

Obiective:

- Creșterea încrederii în sine a copilului prin îmbunătățirea imaginii de sine;
- Stimularea motivației copilului pentru învățare.

Acțiuni

- Întâlniri între elevi de clase, niveluri diferite în vederea împărtășirii din experiența privind modalitățile și condițiile de învățare în familie (trimestrial);
- Realizarea unui program de consultanță cu elevii ce dovedesc lacune în cunoaștere (săptămânal);
- Dezbateri pe tema „Succesul școlar asigură calitatea procesului educațional – imperativ pentru un învățământ competitiv” (trimestrial).

Pentru părinți:

Obiective:

- Sensibilizarea familiei în privința relației cu școala;
- Ridicarea standardului de civism al familiei din circumscripția școlară.

Acțiuni:

- Inițierea unui curs de educație a părinților cu copii-problemă (trimestrial);
- Oferirea unui plus de competență psiho-pedagogică prin consiliere permanentă în cadrul Cabinetului interșcolar de asistență psiho-pedagogică (permanent);
- Întâlniri cu medici și psihiatri pe tema: „Modificări fizice și psihice în viața copilului” (trimestrial);
- Dezbateri în colectivele de părinți pe clase cu tema „Familia – o instituție cu rol fundamental în viața copilului”.

Pentru profesori:

Obiective:

- Cunoașterea psiho-comportamentală a preadolescentului;

Acțiuni:

- Modalități de cunoaștere psiho-pedagogică a copilului.
- Schimb de experiență între cadrele didactice;
- Dezbateri pe marginea cercetării privind cauzele favorizante ale eșecului școlar;
- Intensificarea vizitelor la domiciliul elevilor.

Programul de îmbunătățire a calității procesului educațional – imperativ pentru un învățământ competitiv

<i>Probleme identificate</i>	<i>Ațiuni /măsurile ameliorative</i>	<i>Responsabil</i>	<i>Termeni</i>
DOMENIUL: Calitatea activității didactice (proiectare-predare-învățare)			
Pregătirea superficială pentru lecție a unor cadre didactice, prezentarea la ore fără proiectarea de scurtă durată	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea proiectării unităților de învățare, prezența la ore obligatorie cu proiectare de scurtă durată. Verificarea mai intensă a proiectărilor. Programarea controalelor cu scopul consilierii cadrelor didactice. 	Cadrele didactice Membrii administrației	Permanent Pe parcursul anului
Nu sunt folosite destul de intens și eficiente metode de predare interactive, nu se lucrează diferențiat;	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea în procesul de predare- învățare a metodelor active, respectiv a unor auxiliare curriculare în vederea sporirii randamentului învățării. Încurajarea elevilor la participarea activă pe tot parcursul orei. Realizarea activităților diferențiate și individualizate în cadrul lecțiilor. Programarea lecțiilor demonstrative și a seminarelor în cadrul cărora se vor prezenta (în baza propriei experiențe) utilizarea metodelor interactive. Practicarea interasistențelor la ore. 	Cadrele didactice Cadrele didactice Cadrele didactice	Permanent Periodic
Existența unor disfuncții în elaborarea proiectărilor pe unități de învățare, nu se ține cont de specificul claselor;	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea proiectărilor de lungă durată pe unități de învățare ținându-se cont de specificul claselor. Programarea controalelor proiectărilor de lungă durată, 	Cadrele didactice Membrii administrației	Periodic
Unele cadre didactice cunosc insuficient particularitățile de învățare ale elevilor, a problemelor și aspirațiilor acestora, nu implică și nu valorizează toți elevii în cadrul lecțiilor;	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea demersurilor didactice adecvate specificului clasei, disciplinei și elevului. Valorizarea tuturor elevilor în cadrul lecțiilor, cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor. 	Cadrele didactice	Permanent

<i>Probleme identificate</i>	<i>Ațiuni /măsuri ameliorative</i>	<i>Responsabil</i>	<i>Termeni</i>
Domeniul: Nivelul atingerii standardelor de către elevi			
Existența unui decalaj mare între notele de la testele de evaluare și notele semestriale/anuale obținute de elevi, cât și existența unui decalaj mare între notele anuale și cele obținute la examene;	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea echilibrului între notele de la testele de evaluare și cele semestriale/anuale, între notele obținute de elevi la clasă și cele la examenele de absolvire, pregătirea elevilor în vederea susținerii examenelor de absolvire. Realizarea probelor de evaluare inopinate pentru determinarea obiectivității notării elevilor, elaborarea și verificarea probelor să fie efectuate (după posibilități) de un alt cadru didactic de la disciplină 	Cadrele didactice Membrii admin. liceului	Pe parcursul anului școlar Periodic
Majoritatea elevilor nu aprofundează noțiunile predate prin muncă independentă, lipsa studiului individual de acasă;	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea metodelor de învățare activ participative care să permită învățarea lecțiilor de către elevi încă din sala de clasă. Organizarea de ore dinamice cu accentul pe formarea deprinderilor și nu pe reproducere. Formarea deprinderilor de studiu individual și în echipă în vederea formării/dezvoltării competenței de „a învăța să învețe”. 	Cadrele didactice	Pe parcursul anului de studii
Competențe de bază neachiziționate la nivel corespunzător de către unii elevi;	<ul style="list-style-type: none"> Monitorizarea organizării activității de remediere pentru elevii cu ritm scăzut de învățare la toate clasele. 	Cadrele didactice	Permanent
Scăderea interesului față de studiu, lipsa motivației pentru învățatură a anumitor elevi;	<ul style="list-style-type: none"> Aplicarea caracterului aplicativ al lecțiilor pentru ca acestea să devină mai atractive pentru elevi. Lucrul pe grupe, lucrul diferențiat și individualizat. Încurajarea participării active a elevilor la ore. Aplicarea de chestionare elevilor pentru determinarea nevoilor/necesităților lor, în baza lor planificarea unor măsuri ameliorative. 	Cadrele didactice Membrii admin. liceului	Permanent Început de an școlar

<i>Probleme identificate</i>	<i>Acțiuni /măsuri ameliorative</i>	<i>Responsabil</i>	<i>Termeni</i>
DOMENIUL: Evaluarea în scop de optimizare a învățării			
Unele cadre didactice nu elaborează testele și nu le verifică conform cerințelor curriculare;	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea transparenței criteriilor, a procedurilor de evaluare și a rezultatelor activităților de evaluare. Respectarea strictă a criteriului (algoritmului) de elaborare a testelor și de verificare a lor. Programarea controalelor în scopul consilierii cadrelor didactice verificarea mai intensă din partea administrației liceului. Colaborarea în elaborarea testelor în cadrul comisiei metodice între profesorii ce predau aceeași disciplină, clasele paralele (cerințele unice, conținutul diferit). 	<p>Cadrelor didactice</p> <p>Membrii admin. liceului</p> <p>Cadrelor didactice</p>	<p>Permanent</p> <p>Pe parcursul anului de studii</p> <p>Pe parcursul anului de studii</p>
Lipsa unei monitorizări a evoluției și dinamicii rezultatelor școlare la nivel de elev în procesul evaluării curente, inițiale, formative, sumative;	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea analizei rezultatelor școlare prin contrapunere și comparare cu rezultatele anterioare ale elevului, clasei, comisiei metodice, profesorului. Discutarea rezultatelor școlare ale elevilor cu fiecare părinte. Monitorizarea evoluției și dinamicii rezultatelor școlare la nivel de elev, cadru didactic în procesul evaluării curente, evaluărilor inițiale, sumative, formative, performanțelor elevilor la activitățile competitive de masă, valorificarea rezultatelor evaluărilor pentru optimizarea învățării. Elaborarea unui tabel ce va include datele cu privire la dinamica și evoluția rezultatelor școlare ale fiecărui elev- fișă- progres. Crearea unei baze de date pe discipline în cadrul fiecărei comisii metodice 	<p>Șeful com. met., cadrele didactice</p> <p>Diriginții, cadrele didactice</p> <p>Cadrelor didactice</p> <p>Cadrelor didactice</p> <p>Șeful com. met.</p>	<p>Pe parcursul anului de studii</p> <p>Pe parcursul anului de studii</p> <p>Permanent</p> <p>Semestrial</p>
Nu întotdeauna se respectă dozarea rațională a volumului temelor date pentru acasă, a timpului de realizare a lor, a gradului de complexitate;	<ul style="list-style-type: none"> Revederea volumului temelor pentru acasă, a gradului de complexitate, a timpului de realizare a lor. Temele propuse pentru acasă să fie în concordanță cu nivelul clasei, elevului și propuse diferențiat. Colaborarea interdisciplinară în vederea identificării dozării volumului temelor date pentru acasă 	Cadrelor didactice	Permanent
Predominarea metodelor de evaluare preponderent tradiționale, evaluându-se mai mult cunoștințele;	<ul style="list-style-type: none"> Folosirea mai frecvent a metodelor moderne de evaluare cu caracter stimulator (proiecte, portofoliu, observarea sistematică a elevilor etc.) Evaluarea atât a cunoștințelor cât și a competențelor elevilor. Regândirea conținutului testelor, itemii să fie variați și să evalueze nu numai cunoștințe ci și competențe, conceperea de bareme de corectare ale acestora. Creșterea activității independente, diferențiate, în grup, în scopul sporirii calității demersului didactic. Alternarea metodelor clasice/alternative/moderne, deoarece cele moderne se axează pe evaluarea competențelor. 	Cadrelor didactice	Permanent

<i>Probleme identificate</i>	<i>Acțiuni /măsuri ameliorative</i>	<i>Responsabil</i>	<i>Termeni</i>
Lipsa măsurilor de remediere în rezultatul testelor de evaluare ;	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea unui plan de măsuri ameliorative în vederea creșterii indicelui de promovabilitate și a indicatorilor de calitate la discipline. Elaborarea de către fiecare cadru didactic a datelor statistice în vederea observării monitorizării și remedierii rezultatelor insuficiente la testele de evaluare. 	Cadrele didactice	Anual
Susținerea formală a corigenței de către unii elevi;	<ul style="list-style-type: none"> Eliminarea totală a situațiilor de susținere formală a corigenței. 	Cadrele didactice Membrii admin. liceului	La fine de semestru/an școlar
Suprasolicitarea elevilor prin susținerea a câte două- trei teste pe zi;	<ul style="list-style-type: none"> Monitorizarea susținerii testelor la clasă. 	Diriginții, cadrele didactice	Semestrial
Susținerea de către elevii absenți a testelor de evaluare sumativă	<ul style="list-style-type: none"> Stabilirea unei zile de către fiecare cadru didactic, după ore pentru susținerea testului- restanță (între orele 14.00 – 15.00) 	Cadrele didactice	Semestrial
Nu există preocuparea pentru pregătirea elevilor cu performanțe în scopul participării la activități competitive din sector, municipiu, republică;	<ul style="list-style-type: none"> Monitorizarea organizării de activități de dezvoltare cu elevii capabili de performanță la toate clasele, cuprinderea acestora în activități suplimentare. Identificarea, selectarea și pregătirea elevilor pentru participarea la olimpiadele școlare, concursuri, conferințe. Crearea cercurilor pe discipline “Olimpicii cunoașterii”. Organizarea activităților de premiere a elevilor și profesorilor implicați (excursii, premii bănești) 	Cadrele didactice Cadrele didactice Șefii com. metod., cadrele didactice Membrii admin.	Pe parc. sem. Pe parc. an.școlar La fine de an școlar

<i>Probleme identificate</i>	<i>Acțiuni /măsuri ameliorative</i>	<i>Responsabil</i>	<i>Termeni</i>
Domeniul: Pregătirea și dezvoltarea cadrelor didactice			
Frecventarea cursurilor de formare continuă se face fictiv;	<ul style="list-style-type: none"> Fiecare cadru didactic să fie format în cunoașterea standardelor de eficiență a învățării. Sprijinirea accesului și participării la formarea profesională continuă. Respectarea actelor normative în formarea continuă, obligativitatea participării la activitățile de formare profesională continuă. 	<p>Cadrele didactice</p> <p>Membrii admin. lic.</p> <p>Cadrele didactice</p>	<p>Permanent</p> <p>Permanent</p> <p>Permanent</p>
Unii profesori nu manifestă interes pentru propria formare și perfecționare, dorință de a obține următorul grad didactic;	<ul style="list-style-type: none"> Înțelegerea corectă și obiectivă a propriei formări și dezvoltări. Elaborarea unui program individual de dezvoltare profesională. Respectarea actelor normative și legislative ce reglementează desfășurarea procesului de formare continuă și atestare a cadrelor didactice. Formarea unui traseu individual de formare continuă și gestionarea activităților pe parcursul a 5 ani de activitate. 	<p>Cadrele didactice</p> <p>Cadrele didactice</p> <p>Cadrele didactice</p> <p>Cadrele didactice</p>	<p>Permanent</p> <p>Anual</p> <p>Permanent</p> <p>O dată la 5 ani</p>
Slaba participare a unor profesori la activitățile externe: mese rotunde, seminare, conferințe, etc.	<ul style="list-style-type: none"> Determinarea nevoii interioare de formare continuă a cadrelor didactice. (anchete, sondaje). Determinarea domeniilor de formare a cadrelor didactice, valorificarea competențelor științifice și metode dobândite prin participarea la programele de formare – perfecționare. Implicarea în organizarea activităților la nivelul comisiei metodice, consiliului metodic. Valorificarea experiențelor pozitive și a exemplelor de bune practici pedagogice 	<p>Membrii administrației liceului</p> <p>Cadrele didactice</p> <p>Șefii com met., cadre didactice</p>	<p>Anual</p> <p>Pe parc. an.școlar</p> <p>Permanent</p>